אונזער נייער פלאץ איז : 251-253 קווין סטריט וועסט
אונזער נייער טעלעפאן איז: עדעלייד 3967

The Hebrew Journal

דער אידישער

זשורנאל

The Hebrew Journal

THE ONLY
JEWISH DAILY
IN ONTARIO.

די איינציגע
אידישע צייטונג
אין אנטעריא.

VOLUME III. No. 902 — Toronto, Tuesday February 8th. 1916 — ד׳׳ אדער א פרשה תצוה תר׳׳ע — דיענסטאג, דער 8-טער פעברואר 1916 — PRICE : ONE CENT

A S Freidus
c/o The New York
Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK CITY

א בעראטונג צווישען קעניג דזשארדזש מיט די קריעגס סטראטעגיסטען. גרויסע נייעס ערווארטעט

ראבערטסאן ענגלאנד׳ס פעלדמארשאל. קיטשענער פערלאזט קריעגס אפיס

לאנדאן, פעברואר 7

א צירקולאר פון קעניגליכען הויף וואס איז היינט ארויסגעלאזען געווארען איז מודיע דאס קעניג דזשארדזש האט היינט געהאט א בעראטונג מיט פרעמיער אסקוויטה, מיט סער הענרי דזשעקסאן און מיט גענעראל טש. עדוואורד קאלדוועל.

עסקוויטה דער פרעמיער איז אויך פרעזידענט פון דער קעניגליכער פערטיידיגונגס קאמיטע, סער הענרי דזשעקסאן איז דער ערשטער ים לארד, און גענעראל קאלדוועל איז דער דירעקטאר פון מיליטערישע ידיעות.

ספעציעלע בעדייטונג ווערט צוגעשריבען צו דיעזען קאנפערענץ פון דעם קעניג מיט אזעלכע דריי הויפט פיהרער פון די קריעגס אפעראציעס.

מען רעדט אויך פיעל וועגען דעם וואס לארד קיטשנער, דער קריעגס מיניסטער, האט געהאט א לאנגען אודיענץ מיט׳ן קעניג מיט א פאר טעג צוריק.

א פאריזער הייגטיגע דעפעשע איז מודיע דאס פרעמיער בריאן פערלאזט פאריז מיטוואך און פאהרט קיין רוים. דער צוועק פון זיין בעזוך ווערט ניט ערקלעהרט. מען פערשטעהט אבער אז דאס האט צוטהאן מיט א פלאן ווי צו ארבייטען איינינ בנוגע וויכטיגע קריעגס פראגען.

לאנדאן, פעב. 7

די ׳׳דיילי ׳׳סקעטש׳׳ דערציילט אז א גרויסע ענדערונג ווערט ערווארטעט. אז קיטשנער וועט ווארשיינליך פערלאזען דעם קריעגס אפיס.

דיזעלבע צייטונג זאגט אז סער ווילליאם ראבערטסאן וועלכער איז איצט דער הויפט פונ׳ם שטאב וועט ווארשיינליך איבערנעהמען די אקטיווע פיהרונג פון דער מלחמה אהן אירגענד וועמענס ארייןמישען זיך, אויסער דער קאבינעט אלס א גאנצער, און דאס א ציווילער פון אמת׳ע פעהיגקייטען פאר ארגאניזאציאן וועט ווערען קריעגס מיניסטער.

אין פאל לארד קיטשנער פערלאזט דעם קריעגס אפיס וועט ער איבערנעהמען אנדערע וויכטיגע ארבייט.

סער ווילליאם ראבערטסאן איז א מאן מיט זעלטענע פעהיגקייטען. ער איז 56 יאהר אלט.

דייטשע קריעגס שיף געזונקען

קאפענהאגען, דענעמארק, פעב. 7.

א גרויסע דייטשע קריעגס שיף איז געזונקען געווארען אין דער בוכטע קאטטעגאט, צווישען אינזעל אנהאלט און שוועדישען ברעג, לויט א דעפעשע וועלכע ציטירט די צייטונג ׳׳העלסינגבארגער נייעס׳׳.

די דעפעשע לויטעט דאס מען דענקט דאס די שיף האט זיך אנגעשטויסען אין א מינע. מען האט געהערט הראטלאזע רופען פאר הילף, נאך א שטיקעל צייט אבער זיינען זיי אנשוויגען געווארען.

470 בולגארען זיינען געטויטעט געווארען

פאריז, פעבר. 7

אן אפיציעלער בולגארישער בעריכט געשיקט פון אטהען צו דער צייטונג טאן זאגט דאס 470 מענשען זיינען געטויטעט געווארען און דאס מעהר ווי 500 זיינען פערוואונדעט געווארען אין דער צייט פון דער פרישער פראנצויזישער לופט אטאקע אויף דעם בולגארישען לאגער.

די אטאקען, זאגט מען, זיינען געמאכט געווארען פון זיבעצעהן עראפליינס מעהר ווי 200 באמבעס זיינען אראבגעווארפען געווארען אויף דעם בולגארישען לאגער ביי פעטריק אין דעם שטרומיצא טהאל.

דער גאנצער עסק האט געדויערט צוואנציג מינוטען.

אונאויפהערליכע שלאכטען אין מערב זייט

בערלין, פעבר. 7

אן פיציעלער קריעגס בעריכט זאגט:

אויפ׳ן מערב שלאכטפעלד זיינען פארגעקומען שרעקליכע ארטיללערישע שלאכטען צווישען קאנאל לא באססעי און אררא, און אין דרום פון טייך סאם.

די לעצטע פאר טעג האט דער שונא ווידער שטארק באמבארדירט די טאטלאן.

אין ארגאן געגענד האבען די פראנצויזען אויפגעריסען און פערנומען א שלונד אויפ׳ן בארג נומער 285, לא פיע מארט, אין צפון מזרח פון לא שאלאד. זיי זיינען זאפארט ארויס געטריבען געווארען דורך א געגען אטאקע.

פאריז פעב. 7

קיין וויכטיגעס איז פאריגע נאכט ניט געשעהן.

די איצטיגע לאגע

די דייטשען טראגען זיך נאך ארום מיט׳ן געדאנק צו בעפאלען עגיפטען. א מינכענער צייטונג ערקלעהרט דאס פרינץ לעאפאלד פון בייערן וועט פיהרען די ארמיי וועלכע וועט מאכען א פערזוך אריבער צו געהען דעם סועז קאנאל אזוי שנעלל ווי דער פריהלינג קומט. די ארמיי וועט ווערען בעשטאטעט מיט דייטשע אפיצירען וועלכע מאכען שוין אלע נויטיגע הכנות אין קאנסטאנטינאפאל פאר דיעזער עקספעדיציאן.

אין איצטיגען מאמענט האלטען ענגלאנד און פראנקרייך אלע קאלאניעס וועלכע דייטשלאנד האט געהאט מעבר לים, א חוץ מזרח אפריקא וועלכע איז נאך ניט בעזיעגט און קיאו טשו וועלכע ליעגט אין יאפאנישע הענד, וועהרענד דייטשלאנד האלט ניט קיין איינציגען פוס לאנד פון וועלכער עס איז ענגלישער קאלאניע. אויף אינדיען האפט ניט דייטשלאנד. אין עגיפטען איז יא פאראן א מעגליכקייט פאר דייטשלאנד אריין צו שטעלען א פוס וועט זי טאקע פיליכט זעהען מיט אלע מעגליכקייטען צו האבען עטוואס פאר אלע איהרע קאלאניעס וועלכע זי האט דורך דער מלחמה פערלוירען.

ווען מען זאל נעהמען די דעפעשען ווי זיי שטעהען און געהען וואלט מען געמוזט אנעהמען אז קירצליך וועלען די דייטשען אנהייבען צו אטאקירען די גאנצע מערב ליניע און אויך אין צפון גריכענלאנד און אויך אטפאלען אויף רומעניען בעצייטענס און, זעלבסטפערשטענדליך, זיך נעהמען אויפ׳ס אויף רוסלאנד.

לויט די דעפעשען זעהט עס אזוי אויס, ווערהענד א קינד קאן שוין איצט פערשטעהן אז אפילו דאס מיליטאריסטישע דייטשלאנד קאן דאס אלעס אין איין צייט ניט טהון. עס איז אמת אז די דייטשען בריינגען מענשען און קאנאנען קיין פראנקרייך און בעלגיען, ווער ווייס אבער ניט אז זיי מוזען דאס טהון. זיי ווייסען גאנץ גוט אז ענגלאנד ווערט שטארקער פון מינוט צו מינוט. זיי ווייסען אז זיי מוזען זיך פשוט בעפעסטיגען זאנסט וועלען זיי קיין איינציגען טאג דארט ניט קענען שטעהען.

רומעניען ווידער האט דייטליך ערקלעהרט דאס אויב די דייטשען וועלען געהען אויף סאלאניקי וועט זי ניט שטעהן מיט פערלייגטע הענד, מוזען דאך דארום די טערקען און בולגארען געהען צו דער רומעניגשער גרעניץ, וואס איז נוגע רומלאנד, איז זי יעדענפאלס אגרעסיוו. צו זי געווינט אדער ניט איז דא ניט די פראגע, זי איז אבער איצט די אנגרייפערין און דער דייטש מוז זיך גאר פערטיידיגען.

יעדענפאלס, די פאקטען ווייזען ניט אז דייטשלאנד געהט איצט אנפיהרען אן אפענסיווע אויף אלע פראנטען.

די דייטשע קאלאניע בעוואוסט מיט׳ן נאהמען די קאמערונס געפינט זיך איצט פאלשטענדיג אין ענגלישע און פראנצויזישע הענד. עס איז א גוואלדיג גרויסע טערריטאריע אויפ׳ן מערב ברעג פון אפריקא. די טערריטאריע איז אנדערהאלבען מאל אזוי גרויס ווי דייטשלאנד אין איראפא. שוין מאנאטען לאנג אז שלאכטען זיינען דארט אנגעגאנגען. אלע דייטשע טרופען, וועלכע ווערען געשאצט אין 900 אייראפעער און 14 הונדערט דארטיגע, שווארצע, זיינען אריבער די גרעניץ און אריין צו דער ספאנישער מוני וואו זיי וועלען בלייבען אינטערנירט ביז נאך דער מלחמה.

די דעפעשען רעדען אפילו פון 14 טויזענד שווארצע, עס זעהט אבער אויס צו זיין א טעות. עס איז גיכער 14 הונדערט.

דער ׳׳ניו ־ יארק הערALD׳׳ בעהויפטעט אז ער האט ענטדעקט א פלאן פון דייטשע רעזערוויסטען צו בעפאלען קענעדע. דאס הייסט אז ניט היינט איז מארגען און דייטשען לעגיאנען אונטער דער פיהרערשאפט פון דייטשע אפיצירען וועלכע האבען זיך אריינגעשמוגעלט אין די פעראייניגטע שטאאטען אלס בעלגישע אנטלאפענע, וועלען אריין קיין קענעדע און מאכען א תל עולם. נאטירליך עס איז זעהר א קלוגער איינפאל פון א צייטונגס רעפארטער, עס איז אבער טאקי בלויז אן איינפאל.

מיר קענען דא גאנץ רוהיג שלאפען.

אידיאטען סטראשען מעיאר טשורטש מיט באמבעס

מעיאר טשורטש האט נעכטען נאכמיטאג ערהאלטען פאלגענדען דראהענדען בריעף פער פאסט:

אייער אלער העכסטע הויכווירדיגקייט.
מעיאר פון טאראנטא.

הערר.זעהט בעסער אז אין אייער סיטי האלל זאל זיין אזוי רוהיג און שטיל ווי מעגליך ווייל מיר זוכען אייך. מיר וועלען זיך הייסט עס נעהמען צו אייך.

מיט די פעראייניגטע שטאאטען זיינען מיר פערטיג, און נאך אן ערפאלגרייכער רייזע איבער די ׳׳סטייטס׳׳ האבען מיר בעשלאסען זיך צו נעהמען צו קענעדע, אנפאנגענדיג פון מזרח זייט. מיר זיינען איצט געקומען קיין טאראנטא. מיר האבען די עהרע אייך מודיע צו זיין אז דאס איז אייער לעצטע התראה. מיר מיינען אייער פראכטפאלע שטאטישע געביידע, אויף דעם ארט פון וועלכער עס וועט שטעהען א . דייטשעס הויז. ביז איצט זיינען מיר געווען ערפאלגרייך אין קענעדע אין מיר האפען אויך צו מצליח זיין אין טאראנטא. האט אייער שומר פערטיג כדי מיר זאלען קענען אריין געהען.

אלזא, טהאמאס, מיר בעטען דיך זאלסט עס אננעהמען אלס דיין לעצטע התראה. זיי ניט ווי אטאווא ווען זיי האבען געקראגען אן התראה פון פראווידענס ראוד איילענד. ביי אונז איז דאס אזא מנהג, זייט דער אונגליק מיט דער לוזיטאניא, צו געבען התראה דעם ווען מען מיר געהען געבען א קלאפ. אונזער הויפט ציעל אין דער קריכעדיגער טאראנטא איז דער סיטי האלל, איטאנס, און איינינע פאבריקען וועלכע פאבריצירען אמוניציאן צו טויטען דייטשען.

האפענדיג צו זעהען זיך מיט אייך שנעלל, פערבלייבען מיר אייערע ווי געוועהנליך קארל און אטא.

אדער די באמבע ווארפערס.

דאס איז דאס בריוועל וואס דער מעיאר האט מקבל געווען.

די סיטי האלל בעאמטע דענקען אז דאס איז בלויז א וויץ אזעלכער, א פראסטער וויץ, ניט קיין געלונגענער וויץ, אבער א ווי בלויז.

דער מעיאר, פערקעהרט, האט דאס גענומען גאנץ ערנסט. ער האט דעם בריעף איבערגעגעבען צו דער פאליציי. א קאפיע האט ער אויך געגעבען צו די צייטונגס רעפארטערס.

פאר-קאנפערענץ ווערט פערענדיגט מיט גרויס בעגייסטערונג

די קאנגרעס ־ פראגע, איז נאך דער ׳׳אידען ־ טאג׳׳ פראגע געוועזען די הויפט פראגע פון דער זיצונג, און נאך דעם ווי הער ראובן ברייגין האט געהאלטען א לענגערע רעדע איבער דער קאנגרעס ־ פראגע, ווערט די קאנגרעס ־ רעזאלוציע אנגענומען מיט גרויס בייפאל פון אלע דעלעגאטען און געסט:

ווען דער פרינציפ וועגען קאנגרעס איז שוין אנגענומען געווארען, האט זיך דער פארקאנפערענץ אנגעהויבען בעשעפטיגען מיט די טעכנישע איינצעלהייטען דערפון. אזוי האט א גרויסע דיסקוסיאן ארויסגערופען די פראגע וועגען דער פראגראם, און ענדליך איז בעשלאסען געווארען איבערצוגעבען די פראגראם צו דער קאנגרעס קאמיטע, וועלכע וועט בעשטעהן פון 5 מיטגליעדער פון יעדער גרויסע שטאדט, און צו צוויי פון די קלענערע.

די קאנגרעס קאמיטע, וועט אויך דארפען קאנפערירען מיט אנדערע פעדעראטיווע ארגאניזאציעס, אום דער קאנגרעס זאל זיין אן אלגעמיינער. דער קאנגרעס, ווערט אויסגעשפראכען די מיינונג, זאל זיך צוזאמענקומען ניט שפעטער ווי אין מאנאט יוני.

עס זענען דאן פארגעקומען די פערשיעדענע וואהלען, און פאלגענדעס איז דער רעזולטאט פון די וואהלען וועלכע זענען פארגעקומען ביי אקלאמיישאן.

ראובן ברייגין פרעזידענט
יהודה קויפמאן סעקרעטער
ל. צוקער ערשטער וויספרעזידענט
ס. גאלדסטיק צווייטער וויים פרעזידענט

עמיגראציאנס קאמיסיע
ר. ברייגין מאנטרעאל
נ. וויזענבערג ׳׳ ׳׳
א. רייגוויין טאראנטא
ה. דווארקין ׳׳
א. דיומאס האמילטאן.

עס ווערט שפעט, און די זיצונג מוז געשלאסען ווערען צוליעב דער גרויסער פערזאמלונג אין מעסי האל.

מאנטאג פריה אי׳ די לעצטע זיצונג ערעפענט געווארען אין דער פרץ שול, און אויף דיעזער זיצונג זענען געבליבען פיעלע טעכנישע פראגען צו פערהאנדלען.

אזוי ווערט בעוויליגט א בודשעט פון 1000 דאלאר פאר די נעקסטע פיער מאנאטען. יעדע ארגאניזאציע וועלכע געהער צום פאלקס־פערבאנד דארף צאהלען ווענינגסטענס 5 דאלאר האלב ־ יעהרליך צום פאלק ־ פערבאנד.

גרוסענטריסטונג רופט ארויס א בעריכט, אז אין מאנטרעאל האט זיך געגרינדעט א באארד אף דעפיוטיס, און איינשטימיג ווערט אנגענומען א רעזאלוציע, אז דער פארקאנפערענץ פון פאלקס ־ פערבאנד דריקט אויס זיין ענטריסטונג געגען דער נייער ווערקצייג פון אפ־טאון די באארד אף דעפיוטיס, און ער קלעהרט, אז יענע באארד פערטרעט ניט די 200 ארגאניזאציעס פונ׳ם פאלקס ־ פערבאנד.

עס ווערען בעדאנקט די טאראנטער אבטהיילונג פונ׳ם פערבאנד פאר איהר אראנזשירען די פארקאנפערענץ, דער ׳׳אידישער זשורנאל׳׳ דער ׳׳וועג׳׳ און דאס ׳׳אידישע ווארט׳׳ און אנדערע אידישע צייטונגען פאר זייער העלפען פערשפרייטען די אידען פונ׳ם פאלקס ־ פערבאנד.

די דעלעגאטען האלטען דאן קורצע שלום רעדען, און פול מיט האפנונג און בעגייסטערונג, איז דיעזע ערשטע צוזאמענקונפט פונ׳ם פארקאנפערענץ געשלאסען געווארען, און יעדער דעלעגאט איז זיך צופאהרען מיט׳ן בעוואוסטזיין, אז א וויכטיגער גרונד שטיין איז אוועקגעלעגט געווארען, פאר׳ן אידישען ישוב פון קענעדע.

די דעבאטען אין סיטי קאנסול וועגען דעם ארבייטער פונקט

בא דער נעכטיגער זיצונג פונ׳ם סיטי קאנסול איז ווידער פארגעקומען די פראגע פונ׳ם פיער ווידוש קלאוז וועלכער געפינט זיך אין די שטאדטישע קאנטראקטען.

דאס איז פארגעקומען דאן ווען די באארד אף קאנטראל האט רעקאמענדירט אנצונעהמען דעם טענדער פון דער קאסעל קאמפאני פאר צעמענט, טראטצדעם וואס זייער פערלאנגטער פרייז איז העכער איידער פון דער קענעדיען צעמענט קאמפאני, נור די קאנטראלערס רעקאמאנדירען עס אנצונעהמען ווייל די לעצטע ענטזאגט זיך נאכצוקומען דעם ארבייטער פונקט.

קאנטראלער פאסטער האט געשריהען אז די שטאדט ווארפט ארויס געלד אין בלאטע און אז צוליעב דעם ארבייטער פונקט איז ניט נויטיג אויסצוגעבען מעהר געלד.

דער סיטי מעיאר פון און ־ סאנד אנטעריא האט זיך געמעלדעט צום סיטי אלדערמען אז די צעמענט קאמפאני, פון קאנסול און האט ערקלעהרט פאר די מר. ראסעל קליימט אז זי צאהלט די ארבייטער 25 סענט א שטונדע, אין דער אמת׳ן אבער האט ער אפידייוויטס פון ארבייטער אז זיי בעקומען נישט מעהר ווי 17 סענט א שטונדע.

פערקעהרט האט אבר אנגעוויזען אלדערמאן גיבאנס דער ארבייטער פערטרעטער ער האט געוויזען אפידייוויטס פון ארבייטער וועלכע בעקוממען 27½ סענט א שטונדע.

די דעבאטע וועגען דעם איז געווען א גאנץ הייסע, ווייל איינגענטליך איז אין דעם פערוויקעלט א פרינציפיעלע פראגע, און דאס איז.

דארפען קאנטראקטערס נאכקומען דעם פונקט פון די שטאדטישע קאנטראקטען, וועגען דעם ׳פ׳יער ווידוש׳׳ גלאז אדער ניט.

אלדערמאן זינגער, האט געהאלטען צוזאמען מיט קאנטראלער פאסטער.

דאס הייסט געגען דעם ארבייטער פונקט.

פיעלע אנדערע אלדערמען און קאנטראלערס ווידער זענען געווען מיט דער מיינונג אז די באארד אף קאנטראל, האט ריכטיג געהאנדעלט, ווייל אזוי פאדערט דער געזעץ.

וועגען דער פראגע ווערען ערווארטעט נאך גאנץ הייצינע דעבאטען, ווייל פיעלע ארבייטער פרעסער זוכען דעם פונקט צו בעשטרייטען, און הינטער זיי געפינען זיך איינפלוסרייכע קאמפאניס.

דערווייל איז נאך די פראגע ניט ערלעדיגט און זי הייגנט אין דער לופטען.

דער סיטי קאנסול האט אויך אנגענומען א רעזאלוציאן, וועלכע שלאגט פאר אז די שטאדט זאל אין 1921 אויסקויפען די שטאדטישע קאר ליינס.

עס איז אויך בעשלאסען געווארען צו בעשטימען א טראנספארטיישאן קאמיסיע. אבער אהן אינסטרוקציאנען, פאר דער ארבייט פון אזא קאמיסיע.

צוויי דייטשע ארעסטירט אין ווינגהאם און העספעלער

לאנדאן אנטעריא פעב. 7

אין אלע שטעדט און שטעדלאך פון וועסטערען אנטעריא איז מען זעהר אונרוהיג, און מען האלט אין זוכען דייטשע שפיאנען.

דער גאנצער שרעק איז אנגעפאלען אויף די שטעדטלאך, זייט שבת, ווען דער פייער איז אויסגעבראכען אין דער אמוניציאנס פאבריק, אין העספעלער, וועלכע האט פערורזאכט ארום 60 טויזענד דאלאר שאדען.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם פייער איז ארעסטירט געווארען א מאן מיט׳ן נאמען, דזשאהן שמידט, ווייל מען האט אויסגעפונען, אז אין דער פאבריק איז אריינגעטראגען געווארען עפעס א קעסטעלע, מיט א קורצער צייט פריהער איידער דער פייער איז אויסגעבראכען.

און ווער קען אריינטראגען אזא פערדעכטיגטע קעסטעלע אויב ניט א טייטש?

שמידט טענ׳הט נעבאך אז ער ווייס ניט פון עפעס צו זאגען. אבער ווער וויל עס הערען זיינע טענות, מען וועט שוין אויסגעפינען.

אין ווינגהאם אנטעריא, איז ארעסטירט געווארען א געוויסער א טאלץ שאט א דייטשע־ קאפעלמאסטער, אין צוזאמענהאנג מיט א געפונער קעסטעלע פולווער וועלכע איז געפונען געווארען אויפ׳ן סטיישאן, און איז געווען אדרעסירט צו א לעהרער פון היי ־ סקוהל.

פון סאנט ־ קעטרינס מעלדעט מען, אז מען האט דארט געזעהען א דייטשע לופט שיף ארום 10 אזייגער ביינאכט.

אז מען שרעקט זיך פאר עפעס, זעהט מען אלעס. אי אויפ׳ן וואהר אי אין חלום.

דער רעזולטאט פון דעם אלעמען איז אז און אלע שטעדטלאך ציטערען די איינוואהנער ווי אין א פיבער, און סאלדאטען זענען איבעראל צושטעלט געווארען צו היטען עפענטליכע געביידעס.

שוין בעשטימט א קאמיסיע אונטערצוזוכען דעם פארלאמענט פייער

אטאווא פעברואר 7

די קאמיסיע צו אונטערזוכען דעם פייער וועלכער האט לעצטען דאנערשטאג פערניכטעט דעם פארלאמענט, איז שוין כמעט ווי בעשטימט, די אפאזיציאן, האט בעשטימט איין מאן און די רעגיערונג ווייס מען אויך ווען זי וועט בעשטימען.

ביז יעצט אין בעקאנט, אז די רעגיערונג האט בעשטימט, ראבערט פרינגל און די אפאזיציאן האט בעשטימט דזשארדזש ד. ב. מעק ־ טאוויש.

היינט איז אונטערזוכט געווארען די לייבארי וועלכע האט אפגעברענט און מען האט אויסגעפונען אז פיעלע בענדער וועלכע זענען ניט פערברענט געווארען זענען בעשעדיגט געווארען פון וואסער אזוי אז מען וועט גאר נישט קענען נוצען.

20 טויזענד בענדער איבער טעאלאגישע פראגען שוין אריינגערעכענט אלטע בייבעלס אין פערשיעדענע שפראכען, זענען אוועק מיט׳ן רויך.

פערשיעדענע ענגלישע פאליטישע פאמפלעטען, וועלכע זענען אלט געווען איבער הונדערט יאהר זענען אויך פערברענט געווארען.

ווי מען דענקט וועט די יעצטיגע סעסיע פונ׳ם פארלימענט לאנג ניט אנהאלטען די מעהרסטע מיטגליעדער האבען פערלוירען דעם אינטערעס אין דער יעצטיגער סעסיע, גלייך נאכדעם ווי דער פארלאמענט האט אבגעברענט.

פריהער האט מען זיך געקאכט וועגען דער אלטער שעל קאמיסיע, יעצט אבער איז שוין די אפאזיציע אנטשוויגען געווארען און פאלגליך דענקט מען אז די סעסיע וועט שוין לאנג ניט אנהאלטען.

געלד געשיקט

מר. ה. וויינבערג פרעזידענט פון דעם
„אידישען זשורנאל"
שיקט געלד קיין רוסלאנד לויט מאגעס קורס.

35

סענט (פאר רובעל)

מיר שיקען אויך טעלעגראפיש

געלד געשיקט נאך אלע טהיילען פון דער וועלט.

ליעבע, האס און ראכע

אן אינטערעסאנטער און שפאנענדער ראמאן

בעארבייט פון ל־ק־ד.

(87טע פארזעצונג)

— באלד קומט שוין דער גראספירסט?

[illegible] זי אײלען זיך דאס אויך, די פערבינדונג זאל צו שטאנדע קומען און ווי רוהיג און געדולדיג דער קעניג איז געווען אבער ווייל ער האט נאך קיין מאהל מעהר אור־זאכע געהאט אין צארן צו זיין, און מיר זיין צארען פיהלען צו מאכען ווי גראדע היינט?

נאך איניגע טעג — דאן זאל זי זיך אויספוטצען אין פערל און אין די דימאנטען, מען אלס יענעמס פרעמדען מאגס ברויט, זי וועט מוזען לאכען און זיך פרעהליך מאכען ווערהרענד איהר הארץ בלוטעט פון טויזענד וואונדען — ווי פערהאסט זי, דיעזע קעניגין!

און זי האט קיין אויסוועג געהאט, שווייגענד בעדולדיג זאל זי אלעס איבער טראגען וואס מען האט אויף איהר ארויפ געלעגט.

און זי האט געוואוסט דאס דער קעניג וועט זעהען די האכצייט זאל וואס פריהער שטאטפינדען, ער וועט אלעס אנווענדען זי זאל וואס שנעלער אין די קענען געלייגט ווערען, דער אפפער זאל איהם ניט ענטפליהען.

ניין זיא האט קיין אויסוועג געפונען קיין איינציגען! גיכער קען טרענק פון זיין געפענגנים אנטלויפען און זיך דיא פרייהייט קויפען אלס זי זאל פון דיעזע פערהאסטע קעטען קענען ענטרונען ווערען וועלכע זאלען יעצט מיט אן אייזערנע מאכט אויף איהר ארויפגעלעגט ווערען!

פערצווייפעלט האט זי מיט די הענד געבראכען — בארעמהערציגער גאט, און זי דארף עס קיינעם ערצעהלען וואס זי לייזעט און וועלכע שרעקליכע פלענער עס לויפען דורך איהר געדאנק — פלענער וועלכע זי אליין ווערט א אויפגעציטערטע און וועלכע זי האט אין א נויט פיעל שוין ביי זיך רעכט געמאכט אום דאס לעצטע צו פערהינדערען.

דער אונגליקליכער טאג איז ענדליך געקומען אמאליע האט די גאנצע נאכט מיט קיין אויג ניט צוגעמאכט און אלס חריסטינא פאן האאק איז אם מארגען ביי איהר איינגעטראטען און זי ערשראקען געווארען איבער די אונהיימליכע בלאסקייט פון איהר געזיכט.

— קעניגליכע האהייט, האט זי טרויריג אויסגעשפראכען, איהר האט געוויס ניט געקענט שלאפען! אמאליע האט איהר געזיכט שנעל אין א זייט אבגעווענדעט זעלבסט די פריינדין זאל ניט זעהען ווי שרעקליך זי ליידעט.

— נון, איך האב נור ווענינ געשלאפען! דאך עס איז קיין וואונדער, ליעבע כריסטינא — אזוי נאהענט פון מיין געליאבטען! דאס איז דער גליק וואס מיר [illegible] ערווארטעט, האט מיר ניט געלאזט רוהען! האט זי מיט שניידענדע איראניע צוגעפיט, מיין גאט, האט זי דאן לייזע געשטוינט, איך וואלט וועלען דער טאג זאל שוין אמאל פאראיבער געהן!

ווי האבען ביידע געשוויגען, די פרינצעסין איז מיט די הענד איינע אן די אנדערע געשלאסען און מיט א פינסטערען בליק איבערן צימער הין און צוריק געגאנגען ווערענד כריסטינא איז צו א פענסטער צוגעגאנגען אום איהר אונרוהע צו בעקעמפפען.

דער גראספירסט איז שוין אנגעקומען האט מען מיר דערצעהלט? האט אמאליע מיט א שטילע שטימע געזאגט.

— יא, קעניגליכע האהייט, היינט דעם מארגענס! ער איז אין שלאס אבגעשטיגען און האט זיך גלייך צוריקגעצויגען, אום זיך פון דער אנגעשטרענגטער רייזע אב צורוהען. אין שלאס בערייטעט מע, שוין אלעס צו דער פערלאבונג צו וועלכע וועט מארגען אבענד געפייערט ווערען.

די פרינצעסין האט גלייכגילטיג צוגעקוקט איהר איז אלס איינס געווען, זאלען זיי טהאן וואס זיי ווילען, עס איז שלעכט גענוג, וואס זי אליין מוז ביי דיעזער קאמעדיע מיטשפיעלען און זי קען פון דערזעלבער ניט אנטלויפען! היינט זאל איהר פערלאבונג אין דער קעניגליכער פאמיליע געפייערט ווערען און מארגען זאל זי אלס ברויט פון דעם גראספירסט פראנץ פאר דעם גאנצען האף פארגעשטעלט ווערען.

געגען מיטאג האט זיך אמאליע געלאזט אנקליידען אום דעם גראספירסט צו בעגריסען, אין דער בלאס בלויער זיידענע קלייד האט זי זעהר בלאס אויסגעזעהען, און אלס די קאמער פרוי האט איהר א פרעכטיגען דיאדעם פון בריליאנטען אויף איהרע דונקעלע האאר אנגעטהאן, האט זי די קאפ אזוי טיעף אראבגעבויגען ריכטיג ווי מען וואלט איהר א קרוין פון דערנער אנגעטהאן. זי האט די ציטערענדע ליפען צוזאמענגעפרעסט ריכטיג ווי זי זאל א שמערצענס געשריי וועלען אונטערדריקען ענדליך איז איהר טואלעטע פארטיג געווארען און בעוואונדערענד האט כריסטינא פאן האאק געקוקט אויף דער פריינדין גראציע איהר בלאסקייט און ערנסטען, שטרענגען געזיכט איז אמאליע דאך בליהענד שעהן געווען.

מיט אונמוטהיגען בליק האט איהר די פרינצעסין די האנד געדרייכט און האט שטיל געפרעגט:

— ערווארטעט מען מיר שוין?

— יא, קעניגליכע האהייט, די קעניגין מוטער האט שוין געשיקט פרעגען אויב איהר זייט שוין פערטיג?

א הערצרייסענדער שמייכעל האט זיך אויף דער פרינצעסינס געזיכט אבגעשפיעלט, זי איז זיך ווי א שעפס אפפער פארגעקומען וועלכע ברויכט יעצט צום שלאכטהויז געפיהרט ווערען, נאך אמאל האט זי די הענד אויף איהר שטורמיש קלאפענדעס הארץ צוגעפרעסט וועלכע איז איהר אין שטיקער צוריסען געווען — דאן האט זי אויפגעהויבען די קאפ און מיט א שטאלצע רוהע אויסגעשפראכען:

— קומט כריסטינא, איך בין פערטיג!

באלד נאכדעם האט זי די געמעכער פון איהר קעניגליכע מוטער בעטרעטען, וועלכע איז דער טאכטער מיט פול [illegible] ענטגעגען געגאנגען און האט איהר אויפן שטערען געקושט.

אויך דער קעניג האט איהר הערצליכער בעגריסט אלס זאנסט און אלס זיא האט יעצט די אויגען אויפגעהויבען — האט זי דעם מאן דערזעהען פיר וועלכען זי איז אלס פרוי בעשטימט געווארען.

דער גראספירסט האט איהר ערנסט און דורכדרינגענד אנגעקוקט און אין זיין בליק איז עפעס געלעגען וואס האט איהר פערטרויען איינגעפלויסט. ער איז ניט שעהן געווען זי איז אין וואוקס גרעסער געווען פון איהם, דאך האבען פון זיינע אויגען אפענהערציגקייט און גוטמוטהיגקייט געשפראכען, ער איז איהר פון ערשטען מאמענט אן ניט אונסימפאטיש געווען, און זי האט עס זאגאר דאנקבאר געפיהלט.

אלס די מיט צערעמאניען פערבונדענע בעגריסונג און פארשטעלונג איז פאראיבערגעגאנגען איז די פרינצעסין גייסטער האפט בלייך געווען און מיט א מיעדער שטימע האט זי זיך צו דעם קעניג געווענדעט:

— וועט מיר אייער מאיעסטעט א אונטערהאלטונג מיט דעם גראספירסט בעווילען?

דער קעניג האט א דורכדרינגענדען בליק אויף דער שוועסטער געווארפען, דאך איהר געזיכט איז אזוי רוהיג און קאלט געווען, דאס ער האט, ווען זאגאר אונגערן זיין איינווילליגונג געגעבען.

אויך דער גראספירסט האט אויסגעזעהען ביי אמאליעס ביטע איבערראשט געווען, מיט א פריינדליכען לאכען האט ער איהר די האנד געדרייכט און האט איהר אין א צווייטען צימער אריינגעפיהרט.

עס איז א פיינליכער אויגענבליק פאר ביידען געווען וועהרענד זיי זיינען א ווייל שווייגענד געגענאיבער געשטאנען דאן אבער האט אמאליע זיך ענערגיש אויפ ריכטענד דאס ווארט גענומען:

קייזערליכע האהייט! עס קען אייך זעלטזאם פארקומען דאס אין דעם אויגענבליק וואס איז פאר אונז ביידע אזוי וויכטיג, האב איך דעם קעניג געבעטען אום מיט אייך אן אונטערהאלטונג צו האבען, אבער דער נעכסטער אויגענבליק איז אזוי וויכטיג — דאס איך וועל עס אפר א אונרעכט האלטען ווען איך זאל ניט בעפאר דער ענטשיידונג אפען געגען אייך זיין

— עס איז דער ווילען פון איהרער מאיעסטעט דער קייזערין פון עסטרייך און מיין קעניגליכען ברודער, וואס האט אונז צוזאמענגעפיהרט — ניט אונזער אייגענער פערלאנג, ניט אונזערע אייגענע הערצער, איהר מיין פרינץ אזוי גוט ווי איך, בייגען און געבען זיך אונטער מיט שווערע הערצער אונטער דעם צוואנג געגען וועלכען מיר זיינען לײדער מאכטלאז זיך געגען צו שטעלען. אונז, ארעל געבארענע, פרינצען און פרינצעסינען איז דאס ניט ערלויבט, וואס דעם ארעמסטען פון פאלק איז יא ערלויבט, קיין הערשער פון דער וועלט קען קיין מאכט האבען איבער דעם צווייטענס הארץ — יענע פון פאלק קענען די שטימע פון זייערע הערצער הערען, וועהרענד מיר — האבען נור צו געהארכען

— מיין פרינץ! ווען מיר ביידע וועלען היינט דעם ווארט אויסשפרעכען, וועלכען מען ערווארטעט פון אונז, ווען מיר וועלען דעם וואונש און דעם ווילען פון די צוויי הערשער ערפילען — דאן גיבט עס מעהר קיין צוריק דאן זיינען מיר געבונדען, נאך בעפאר דער גייסטליכער וועט אונז דורך זיין זעגען צוזאמען בינדען! פאר מיר אבער איז די עהרע מעהר אלס א פארמאליטעט, פאר מיר בעדייטעט דער הייראט העכער אלעס, וואס איך קען אונטער דעם ווארט 'גליק' צוזאמען פאסען און מיט מיין האנד וואס איך וועל דעם מאן געבען מוז אויך מיין הארץ מיין ליבען געהערען!

— דאס איז ניט די פרינצעסין אמאליע, וואס זאגט עס אייך, זאנדערען אן ארעמעס אונגליקליכעס מעדכען — ארעמער אין דיעזען אויגענבליק, מאכטלאזער אלס די ארעמסטע פון פאלק! איהר ווייסט עס און איך מאך עס פאר קיין געהיימניס דאס מיין הארץ, מיין גאנצער לעבען, מיין גאנצער פיהלען און דענקען געהערט אן אנדערען — איין מאן וועמעס אונגליק עס איז געווארען, וואס איך ליעב איהם און פון וועלכען איך קען זיך דאך ניט אבריסען און וויל זיך ניט אבזאגען ווען אויך דאס שווערסטע זאל איבער מיר קומען!

— און יעצט זאל איך געהן זיך שטעלען פאר דעם אלטאר פאר גאט און זאל צוזאגען אונשווערען, דאס איך וועל אייך — אייך איין טרייעס און ליעבענדעס ווייב זיין! מיט א ליגען זאל מיין לעבען נעבען אייך זיך אנפאנגען און מיט ליגען זאל די גאנצע צוקונפט זיין, יעדען טאג, יעדע שטונדע, יעדע מינוט! מיט א פאלשע שוואר פאנגט זיך אן די צערעמאניע און מיט פאלשקייט די גאנצע צוקונפט צו לעבען.

— איך קען עס ניט, מיין פרינץ, איך קען ניט ליגען זאגען! און דעסהאלב האב איך געוואלט מיט אייך ריידען איך האב דאס אייך געמוזט זאגען! אין איינִיגע מינוטען איז מיין שיקזאל בעזיגעלט דער קעניג קען מיר צווינגען, איך זאל געהארכען, עס גיבט קיין רעטונג, קיין אויס וועג פאר מיר — קיין וועג — ווען איהר, מיין פרינץ זאלט אזעלכען ניט אויסגעפינען!

(פארזעצונג פאלגט)

טאראנטא גראפאנאלא קא.

61 קווין סטריט וועסט (געגענאיבער טעלאלי סטריט)

מיר ווינשען אויפמערקזאם צו מאכען דעם אידישען פובליקום פון טאראנטא און אומגעגענד דאס מיר האלטען א גרויסען אסארטמענט פון אלערהאנד —

אידישע רעקארדס

ווי:

פאלקס־ליעדער, תפלות און היילינע געזאנגען

— פון —

קאנטאר סיראטא

און אנדערע

כל נדרי	12 אינטשעס דאבל רעקארד	$1.50
ונתנה תוקף בבקרת	10 אינטשעס	$1.25
הבן יקיר לי ותעוב לפניך	״	$1.25
ומפני חטאינו ישמח	״	$1.25
בראש השנה יכתבון חוס הרת עולם	10 אינטשעס	$1.25

ווי אויך רוסישע און פוילישע רעקארדס.

מיר פערקויפען די בעסטע גראמאפאנס און גראפאנאלאס.

קומט זעהען אונזערע מאשינען און הערען אונזערע רעקארדס, איהר זייט ניט פערפליכטעט צו קויפען.

אויף אבצאהלונג אויב איהר ווילט. קיין אינטערעסט

טעלעפאן ארדערס ווערען פונקטליך אטטענדעט

קומט אין אונזער פלאץ, מיר ווינשען אייער בעקאנטשאפט.

— מיר רעדען אידיש —

טאראנטא גראפאנאלא קאמפאני

61 קווין סטריט וועסט (געגענאיבער טעראלי סטריט)

דער איינציגער סטאר וואס אין גראונד פלאאר אין שטארט, קיינע שטיגען צו קלעטערען און קיינע עלעוויטארס.

אונזערע פרייזען פון מאשינען זיינען פון $20 ביז $250.00

רעקארדס פון 85 סענט (צוויי ליעדער).

קלאסיפיצירטע דירעקטארי

אוטין'ס קוהלען
די בעסטע אין מארקעט. ריכטיגע וואג. דעליווערט צום הויז. פאן קאלערוש 1036

אינשורענס

חזן קאפלאנס שיפס קאנטאר
אלע סארטען אינשורענס אין די בעסטע קאמפאניס 207 קווין וועסט. פאן ארעלייד 239

גראסעריס

אידישע קענדי פעקטארי
די איינציגע אידישע האלסייל קענדי פעקטארי אין טאראנטא. בילינע פרייזען. 24 קער זעל סטריט. קאלערוש 1233
17—1

אייז קרים און טאבעקא

דזשארקינס אייז קרים פארלאר
ציגארס און בוכהאנדלונג.
147 סיינט פעטריק סטר'ס. פאן קאלערוש 4029 (12—10)

בייסיקעל דילערס

פאלאק'ס 20 עגנעס סטריט
בייסיקעלס און בייבי קערידזשעס נעפיקסט בעסטע צופרידענהייט

די פיילים בייסיקעל ווארקס
16 עגנעס סטריט. טעלעפאן ארעלייד 3582. אויטאמאבילס רענט פאר $1.25 א שטונדע

בארבערס און האר דרעסינג

ליידיס העיר דרעסינג פארלאר.
איך מאך די בעסטע שייטלען אין זעט צו בילינסטע פרייזען מר. רובין 128 משעסעט סטריט
(12—10)

ניו־יארק העיר דרעסינג
מרס. פיגנער מאכט די בעסטע שייטלען און צעט פון די בעסטע אייראפעאישע האר צו די בילינסטע פרייזען 137 עגנעס סטריט

דראגיסט

סטראטהערסי סאנס, קעמיסט
ארטהור און יולקיר, כלור און פאלמערסאן פרעסקריפשאנס אונזער ספעציאליטעט
(1—13)

דראגיסט
דראגיסטען אויף וועלכע מען מעג זיך פערלאזען זייער מיס ליממער 374 קווין סטריט וועסט. טעלעפאן מיין 3729.
17—1

דיירי און פראדוים

האלפערינס פוטער
רייני, פרישע פוטער יעדען טאג. פרעגט אויף זיי אין גראסערי, 227 ספעדיינע עוועניו פאן קאלערוש 7574
12 17

דזש. שיפמאן
איך קויף און פערקויף פערשיעדענע סטאר פיקסטשורס. 168 עגנעס סטריט פאן מיין 7636

דעליקאטעסען און לאנטש רום

די לאנדאן רעסטאראנט
135 יארק סטריט. איהר בעקומט די בעסטע און געשמאקסטע מיעלס צו יעדער צייט. קומט און איבערצייגט אייך. מ. לאנדאן.

די עגנעס רעסטאראנט
און לאנטש רום 89 עגנעס סטריט
דא בעקומט איהר די בעסטע געשמאקסטע מיעלס פאר ברעקפעסט דינער און סאפער.

דזש. ה. לאיס 50 ענדערסאן סט.
עס איז שוין צייט איהר זאלט אין אכט נעהמען די געזונדהייט פון אייערע אויגען, אייער צו אייער דיענסט.

גלאז, עלעקטריק הארדוועיר סופליי

ב. שערמאן
פלאמבער, בלעכער און הארדוועיר. 527 קווין סט. וועסט. פאן ארעלייד 2055.
12 17

ב. קאפלאנס הארדוועיר סטארס
140 עגנעס סטריט, און 171 ספעדיינא טעלעפאן מיין 6053
25—2

דזשועלערי און קראקערי

ליפאוויטשעס דישעס סופליי
113 דענימאן עוו. ניער סט. פעטריק דישעס אויף חתונות, בריו'ן, פארטיעס נעבארגט.
12 17

טשיקענס און פיש

מאיר קאפלאן, פיש דיעלער
פרישע פיש אימער צו בילינער ווי איבעראל 132 עגנעס סטריט. פאן מיין 6989
(12—10)

פיינטס און וואל פייפער

די טאראנטא פיינט און וואלפייפער קאמפאניע
די שענסטע דיזיינס פון וואלפייפער און דיא בעסטע פיינט צו בילינסטע פרייזען. 45 אנדערסאן סטריט. פאן ארעלייד 3554

די בעסטע לעסאנס אין מוזיק
אויף וויאלין, פליוט, און מאנדאלין. ביים טיטשער שפיעלמאן 43—47 וויליאם סטריט, ווי אויך צו שפיעלען אויף אידישע שמחות.

פארניטשור דילערס

ראטשטיינס פארניטשור קא.
ספעשיאליסט אין הויז פארנישינג. קעש און קרעדיט 490 קווין סטריט וועסט. פאן קאלערוש 6981
(12—10)

פאוס און שוהס

מ. געללער
73 עליזאבעטה סטריט. ספעשיעליסט אין רעפערינג אלערליי פארס. טרימינגס סעט און קאוטס. בילינע פרייזען.
(12—10)

קוילען, היי און האבער

ס. איטין
ראדושערס קוהלען. ריכטיגע וואג. דעליווערט צום הויז. פאן קאלערוש 1036 אפיס 55 אגוסטא עווענו

א. בראק
44 ארטהור סטריט. טעלעפאן קאלערוש 5742. האלסייל און ריטייל דיעלער אין היי מעהל און פיער
(1—13)

סאפט דרינקס

דז. פאומאן
קארבאנייטעד דרינקס, זויערע פיקעלס, פאטייטעס 11 קער האוועל סטריט. פאן קאלערוש 2190
12—14

קלינינג און פרעסינג

ס. זייד, די עפישינג קלינינג קא.
קלינערס, דייערס און פרעסערס 205 ספידיינא. פאן ארעלייד 2897
(12—10)

וויינען און שנאפסען

קאלעדאניא ליקער סטאר
פערשיעדענע שנאפסען און וויינען. 3 מעקאל סטריט. פאן מ' ט' 3367

ווען איהר פאטראניזט די לייטע וואס זיינען אדווערטייזט אין דעם „אידישען זשורנאל" דאן פאטראניזט איהר אויך דעם „אידישען זשורנאל". דערמאהנט דעם „אידישען זשורנאל" ווען איהר קויפט וואס.

א פענסיע פאר מוטערס

וויניפעג, פעב. 7

אין גיכען וועט א ביל פארגעשלאגען ווערען אין דער מאניטאבער לעדזשיסלאטור וועלכער וועט פאדערען עס זאל געגרינדעט ווערען א פענסיע פאנד פאר אלמ'נע מוטערס און נויט בעדערפטיגע אלמנות.

דער ביל פאדערט אז 15,000 דאלאר זאל פאר דעם געבען די רעגיערונג, און אן עהנליכע סומע זאל געזאמעלט ווערען, פון פריוויליגע ביישטייערע, אזוי אז אזא פאנד זאל קענען עקזיסטירען.

די סומע וואס זאל געצאהלט ווערען זאל ניט איבערשטייגען 25 דאלאר א מאנאט.

ווי מען דענקט וועט די לעדזשיסלאטור אננעהמען אזא ביל.

„אויף שמחות און אונטערהאלטונגען"

אויף איין ברית מילה ביי מיסטער און מיסעס הוראלף 95 גרענז עוועניו. עס איז קאלעקטעט געווארען 25, $16 פאר די מלחמה קרבנות.

1959

געזאמעלט דורך מאקס קרעמער ביי די ארבייטער אין האנע מאנופעקטשור קא. 658 קינג סט. וו. $1,80

1961

ביי א פארטי ביי יאנקעל שווידמאן 62 עדווארד סט. עס איז קאלעקטעד געווארען $6,10 פאר די מלחמה קרבנות מרס. קרוסטעל האט געגעבען $1,00 צו א וועקטראגען די געלד

1957—

די חברה קדישה פון נאווא ־ רידאמ סקער רעליף סאסייטי האט געהאט א פארטי ביי ה. קווירשנער, 99 דיארסי סטריט. און האבען געזאמעלט $11,00 פאר די מלחמה קרבנות.

1956—

עס איז געזאמעלט געווארען אויף איין פארטי ביי מר. בלאכמאן 64 מארי פאר די מלחמה קרבנות, 15, $. געקויפט האט מיסעס גאלדמאן דאס געלד א וועק צו טראגען

1955—

דייטשער ערדראם אוועק מיט'ן פייער

דזשענעווא, שווייץ, פעב 7

לויט פריוואטע דעפעשען פון מינכען, האט א פייער פאקטיש פערניכטעט אן ערדראם פונקט אונטער בערלין. ערעאדראם, א פלאץ פאר פליה מאשינען.

פארם צו בילינע פרייזען ביי ב. גאדמאן 382 פארלאמענט סטריט. פאקס, מינג העמס און זא ווייטער. טעלעפאן מיין 6092

Real Estate
ריעל עסטייט

א פארם פון 150 אקער לאנד, מיט 2 הייזער, 2 בארנעס מיט אלע מאשינערי פיר דאס פארם, 23 מייל פון טאראנטא אויף די קינגסטאן ראוד, נעבען א טריין טרעק, וואסער, טעלעפאן און אלעם נויטיגעס. קליינע איינצאהלונג, א גוטער טשאנז צו מאכען געלד.

פרעגען אין זשורנאל מר וויינבערג.

ספעשיעל פאר א הארדוועיר סטאר אדער פאר א פלאמבער א גוטע איינגעט רייטע סטאר פאר די לעצטע 6 יאהר צייט מוז פערענט ווערען צוליעב א געוויסע אורזאכע. דאבעל ווינדעס 4 רומס, סייד אינטערעס פאר אפסטערס אלע קאנוויניענסעס, אויך מיט א סטייבעל ביליג רענט זיך פרעגען בא ד. דייוויס 131 קווין וו.

5099—8—2

צו פערענטען 9 רומס דעקארייטעד, סייד אינטרעס, 3 מענטעלס האט וואטער היטינג, $25 א מאנאט נאכפרעגען קאפלאן ענד סמאדארס, 49 יאנג סט.

5231—10—2

BUSINES CHANCES
ביזנעס קויפען און צו פערקויפען

א גוטע גראסערי ביזנעס צו פערקויפען דיא בעסטע אין אידישען געגענד גאראנטירט געלד צו מאכען מען קען קומען טריען דיא אורזאכע מיר געהן אין אנדער ביזנעס מען קען צו קומען מיט $300 פרעגען באקס. 889

5205—2—8

איבער צו געבען

א 100 אקער פארם פאר סיטי הייזער. נאכפרעגען 179 שומאק סטריט.

218—14—2

צו פערקויפען א קאמפליט סאט פרעס מאשינס פיער טייבעלס מיט 4 מאשינען מיט מאטארס, פרעגען 16 פוירל סטריט 2־טען פלאר

5073—11—2

קינד אבגעבריהט

אילאנא היבשען צוויי און א האלב יאהר אלט פון 148 אסינגטאן עוועניו איז געבענען שטארק צובריהט געווארען, ווען א קעסעל מיט זודיגע וואסער וועלכער איז געשטאנען אויפ'ן אויוון, איז ארונטער געפאלען, אויפ'ן קינד.

דאס קינד איז צוגענומען געווארען אין קינדער האספיטאל, און געפינט זיך דארט אין א קריטישען צושטאנד. די דאקטוירים צווייפלען אויב זי וועט בלייבען לעבען.

נערוועלין היילט קרעמפס און צרות מאמענטהאל

נערוועלין היילט קרעמפס און צרות מאמענטהאל.

קיין רפואה אזוי שנעל אדער ווירקזאם.

א ווירקליכע קרעמפ רפואה?

יעס, א ווירקליכע — קרעמפס הערען אויף אין א אויגענבליק, און די לעצטע שטעכעניש איז פאריבער, אזוי שנעל ווי איהר בעקומט א גוטע דאזע נערוועלין אינעווענינ.

דאס איז ניט נור גערעדט, עס איז א סאלידער אמת'ער פאקט, קיין אנדער רפואה נישט אייגע — וועט היילען קרעמפס אזוי שנעל און שמערצלאז ווי נערוועלין.

עס הוצט אן דעם פלאץ אין א אויגען בליק און פערשפארט פיעל צרות.

"לעצטען שבת נאכט איז מיין מאגען געוועזן ווי אן אויפרייסונג מאשין" שרייבט ט. פ. גרענדזשער פון הארטפארד, "איך האב מיך אויפגעכאפט פון שלאף, איך בין געווען אזוי קרעמפהאפט צוזאמענגעצויגען אז איך האב זאגאר ניט געקענט אריבער געהן מיין צימער, איך האב בענוצט נערוועלין פאר דער זעלבער זאך פריהער, און איך האב ווידער גענומען א גוטע דאזע און קוים האב איך דערפיהלט די ווארימקייט פון נערוועלין אין מיין מאגען, האב איך גלייך געוואוסט אז איך בין אלל רייט, מיינע קרעמפס האבען זיך געענדיגט — בלויז איין איינציגע דאזע.

נאכט קראנקייט, איז ווי א קאשמאר פון דער פערגאנגענהייט, אויב עס איז דא נערוועלין ביים האנט, מעג עס זיין אויערן שמערצען, צאהן שמערצען אדער קרעמפס, אין יעדער פאל וועט עס נור וועלין היילען גלייך אויפ'ן שטעל, און וועט פערשפארען רופען א דאקטאר.

נערוועלין אליין איז א פאמיליען דאקטאר.

די גרויסע 50 סענטיגע פאמיליען סייז באטעל איז געוועהנליך עקאנאמישער. א קליינע טריעל סייז קאסט א קוואדער אלע דיעלערס פערקויפען נערוועלין.

ארבייטער פערלאנגט

פערלאנגט

עקספיריענסד אייז קרים קאון בעקערס. נאכפרעגען

Union Cone Co. 37-39
Bulwer St.

5219—9—2

פערלאנגט אין א האלסייל גראסערי א פעהיגען מאן נאכפרעגען פיין און רובין, 397 קווין סט. וועסט.

5214—2—8)

פערלאנגט באטען נייערס אויף שירט־שערס, סטעדי ארבייט. אקמי קלאק ענד סוט קא. 240 ריטשמאנד סטריט וועסט

5226—10—2

פערלאנגט א בארבער. 161 עגנעס סט. מר. סטעדיו.

5229—9—3

בויכט א דרייווער ביי סאדא וואסער פרעגען 24 וואלטאן סטריט.

231—10—2

פערלאנגט א מיידעל אדער א פרוי צו טענדען א 3 יאהריגע קינד, מוטער איז פערנומען אין ביזנעס. נאכפרעגען 218 ריטשמאנד־סטריט.

5234—1—2

די תלמוד תורה פון וועסט טאראנטא פערלאנגט אין מארגענס העבריישען לערער פאר איינצעלהייטען ווענדען זיך צו מר. ש. בענעט 200 מעלענד סט, טעלעפאן ק. 983

5225—8—2

פערלאנגט אפרעיטארס אויף ליידיס סוטס און סילק אונד סעטין העמד נאכפרעגען 257 עדלייד סט. וועסט.

5236—2—10

פערלאנגט פינישערס ביי וועסטס אויך מיידלאך פאר בלומער פענטס אונד אויך א פרעסער ביי ניקערס, סטעדי ארבייט א גאנצען יאהר 18 בעלדווין סט.

5235—10—2

פערלאנגט אפרייטארס און פינישערס פון פעס פאר פרייוועט און מיליטער ארבייט נאך פרעגען 111 עדלייד סטריט וו. טאפ פלאר.

5215—2—10

פערביטען

א "פאר ליינד קאוט", ביים פוילישען רב אויף דער חתונה.

ביטע אב צו ברייגען דעם ראק צום פוילישען רב.

5220—9—2

אן אויפרוף צו אלע טאראנטאר — רעגס פעדלער!

אזוי ווי איהר ווייסט אז אייער אלטער בעקאנטער פריינד סאלי דזשייקאבס האט געעפענט א רעגס שאפ 31 דילאזע סטריט. איך בעט אלע פעדלער איהר זאלט מיך פאטראנייזען בעוויל איהר קענט מיך, איך האב צוזאמען מיט אייך געארבייט אין דער יוניאן פאר די לעצטע 10 יאהר.

5055—16—2

פיינטער און פייפערהענגער

איך פייפער אדער פיינט א רום פאר 2 דאלאר. 33 באלדווין סטריט, דעמבסקי.

1591—2—27)

ענגלאנד וועט דורכפיהרען א רעפארם בנוגע לאנד

לאנדאן, פעברואר 7

איינער פון די רעזולטאטען פון דער מלחמה, לויט זיכערע קוועלען, וועט זיין דאס וואס די ענגלישע רעגיערונג וועט אננעהמען א פלאן פון קויפען לאנד אויף א גרויסען מאסשטאב עהנליך צום ערפאלגרייכען פלאן אין אירלאנד.

די ענגלישע רעגיערונג האט פאר זיך צוויי גרויסע פראבלעמען. ערשטענס צו געפינען בעשעפטיגונג פאר די סאלדאטען וואס וועלען ווערען אוועקגעשיקט, סיי איצט אין צייט פון דער מלחמה און אויך נאך דער מלחמה, און אויך מאטעריעל צו פערגרעסערען די צאהל פון עסענווארג וואס זאל וואקסען אין דער היים. די לעצטע נויטווענדיגקייט האט די מלחמה אויסגעלערנט. צוליעב דיעזע צוויי פראבלעמען האט דער אפיס פון אינערליכען מיניסטעריום, דער האנדעלס באארד, און דער באארד פון אגריקולטור געהאט א בעראטהונג מיט'ן קריעגס אפיס און מיט דער אדמיראליטעט. דער פועל יוצא פון דיעזער בעראטהונג איז געווען דאס וואס דער באארד פון אגריקולטור האט בעשטימט א ספעציעלע קאמיטע, מיט סער הערברט צ. ווערני, דער פארלאמענטארישער סעקרעטער צו דעם באארד פון אגריקולטור אלס פארזיצענדער.

דער בעריכט פון דיעזער קאמיטע, וועלכער וועט קורצליך פערעפענטליכט ווערען, זאגט מען, רעקאמענדירט אז די רעגיערונג זאל קריעגען א סך לאנד, דורך געזעטצגעבונגען אנקויף, צו גרינדען קאלאניעס אויף א גרויסען מאסשטאב. צו זעהען עטוויקלען דאס קא־אפעראטיווע קויפען און קא־אפעראטיווע פיהרען אויף די מארקעטס און אויך עטאבלירען אגריקולטורעלע קרעדיט באנקען. און אויך דאס די רעגיערונג זאל צוליעב דיעזע צוועק בעווילינען א גרויסע סומע געלד כדי דאס אלעס צו פערווירקליכען.

טירליך וועט זיך פאדערען דאס דיעזער גאנצער פלאן זאל קריגען די בעשטעטיגונג פון פארלאמענט.

דער „אידישער זשורנאל" האט געמופט

די דרוקעריי איז שוין אין ארדנונג, גיט אונז אייערע דרוק זאכען

די ארבייט פון די גרויסע אינדוסטריען און די מאגנאטען פון גרויס קאפיטאל

די גרויסע קאפיטאליסטען פון אמעריקא און קאנאדע, די קעפּטענס פון אונזער אינדאסטריען, און די אייגענטהימער פון פאבריקען, וועלכע שארען איצט אן נאכ־צע הויפענס מיט געלד און זייערע גרויסע קופּערטס, זיינען שטארק בעאונרוהיגט פון די האלטונג פון זייערע ארבייטער, וואס ווילען אויך געניסען כאטש וויפיעל ניט אין פון די אונגעהייערע פּראפיטען, וואס זיי ברענגען איין דורך זייער מיה און פּראצע. די קאפיטאליסטען האבען שוין בעצייטענס גענומען שרייען און ליארעמען אז די ארבייטער קען מען ניט צופרידענשטעלען, און וויפיעל מען צאהלט זיי, איז פאר זיי אלץ ווייניג.

די געשרייען פון די בעלי בתים וועלען נאטירליך גאר ניט העלפען און ווילענדיג צו ניט, וועלען זיי דאך געצוואונגען זיין ארויסצוגעבען א פּראצענט פון זייערע אונגעהייערע פּראפיטען פאר די ארבייטער, וועלכע וועלען קירצליך אין די צעהנדליגע טויזענדער ארויסשטעלען זייערע פאדערונגען פאר גרעסערע וויידזשעס און וועהניגער ארבייטס־שטונדען.

די ערשטע אויפ'ן טאגעס־ארדנונג שטעהען די אייזענבאהן אנגעשטעלטע, וועלכע האבען שוין ארויסגעשטעלט זייערע פאדערונגען צו די אייזענבאהן מאגנאטען. די אייזענבאהן ארבייטער זיינען נאטירליך פארטרעפליך ארגאניזירט און זייערע קריוודעס וועלען מוזען אויסגעגליכען ווערען איידער זיי וועלען ווייטער אנגעהן מיט זייער ארבייט. די ארבייטער האבען אן אגרימענט מיט די בעלי בתים, וועלכער וועט אויסגעהן אין מאנאט מערץ, און א פערזוך וועט געמאכט ווערען אויסצוגלייכען די סכסוכים צווישען זיי דורך ארביטריישאן. די ארבייטער זיינען פארלויפיג צופריעדען זיך צו פערלאזען אויף ארביטריישאן. אונצופריעדען זיינען די אייזענבאהן מאגנאטען וועלכע ציטערען פאר פשרה־מאכערס ווי פאר פייער.

ווי די אייזענבאהן מאגנאטען טענה'ן שוין בעצייטענס קענען זיי ניט ערווארטען קיין שום גערעכטיגקייט דורך ארביטריישאן, און מיט קראקאדילען־טרעהרען אין די אויגען גיבען זיי אן פערשיעדענע תירוצים, אויפווייזענדיג ווי אזוי מען בעהאנדעלט זיי אהן יושר, ווען עס קומט צו שליכטען די צוויסטיגקייטען צווישען זיי און זייערע ארבייטער אויף א פרידליכען אופן. די ארבייטער האבען ניט וואס צו פערליערען טענה'נען זיי און דערפאר זיינען זיי גרייט זיך צו פערלאזען אויף ארביטריישאן. זיי ווייסען, אז מען וועט ניט פסקענען אז זיי זאלען ארונטער געבען פון זייערע וויידזשעס, אדער אז זיי זאלען ארבייטען לענגערע שטונדען. דעם פסק גיט מען אימער ארויס געגען אונז און ניט געגען די ארבייטער.

אזוי טענה'נען די באסעס שוין ניט פון היינט, און ווען זיי וואלטען נור געקענט פערמיידען צו ארביטרירען מיט זייערע ארבייטער, וואלטען זיי עס געטהאן מיט דעם גרעסטען פערגעניגען. די צרה איז אבער, וואס זיי קענען זיך נעבאך גאר ניט העלפען, און איידער ארויסצורופען סטרייקס, וועלכע פיהרען צו בלוטיגע רייאטס און צו אלגעמיינע אונצופריעדענהייט גיבען זיי זיך שוין ליעבערשט איבער אין די הענד פון אן ארביטריישאן באארד אין דער האפנונג אז די ארבייטער וועט ניט געלינגען צו געווינען צו פיעל דורך ארביטריישאן.

אויב עס זאל קומען צו א סטרייק ביי די אייזענבאהן ארבייטער, א זאך וואס איז זעהר אונוואהרשיינליך, וועט דאס בערירען א גוואלדיגען גרויסען טהייל פון דער בעפעלקערונג פון גאנצען לאנד. די אייזענבאהן ארבייטער, וועלכע וועלען זיכער ארויס אין סטרייק, אין פאל זייערע פאדערונגען זאלען ניט בעוויליגט ווערען, זיינען איבער פיער הונדערט טויזענד אין צאהל. צו זיי מוזען צוגערעכענט ווערען די ארבייטער פון אנדערע אינדוסטריען, וועלכע וועלען נויטוועהנדיגער ווייזע געצוואונגען ווערען זיך אבצושטעלען. צו דערצו דארף מען נאך רעכענען די טויזענדער ארבייטער פון אונאבהענגיגע אינדוסטריען, וועלכע וועלען קענען נאך ארויס אין א סימפּאטהי־קאמפּף אום צו העלפען זייערע ברידער־סטרייקער? אזא מין קאמפּף קען פּאראליזירען די אינדאסטריען פון גאנצען לאנד און פעראורזאכען א שרעקליכען חורבן. דערפאר ציטערען טאקע די קאפּיטאליסטען, און דערפאר האבען שוין די אייזענבאהן מאגנאטען בעצייטענס אנגעפאנגען א טיכטיגע אגיטאציאן איבער'ן גאנצען לאנד, זוכענדיג צו געווינען די עפענטליכע מיינונג אויף זייער זייט. דערמיט פערשטעהט זיך, בעגעהן זיי א גרויסע דומהייט, ווייל די עפענטליכע מיינונג וועט אימער זיין אויף דער זייט פון די ארבייטער, ווייל אין יואס זייערע פאדערונגען זאלען ניט באשטעהן, זיינען זיי אימער מעהר גערעכט ווי די בעלי בתים מיט זייערע פוסטע טענות.

די צווייטע קלאס ארבייטער, וועלכע מאכען שוין אלע הכנות צו שטעלען נייע פאדערונגען, זיינען די קוילען ארבייטער. אויך אין דיזער אינדוסטריע קען עס לייכט קומען צו א ביטערען קאמפּף. די קוילען באראנען האבען שוין ניט איין מאל בעוויזען, אז ווען עס קומט צו געבען דעם ארבייטער א העכערונג אין וויידזשעס אדער א פערקלענערונג אין ארבייטס שטונדען זיינען זיי געפעהרליך הארטנעקיג. פּונקט ווי די אייזענבאהן ארבייטער, זיינען אויך די מעהרסטע קוילען ארבייטער גוט ארגאניזירט, און אויב זייערע פאדערונגען, וועלכע וועלען געשטעלט ווערען אין אונגעפעהר די זעלבע צייט וואס די אייזענבאהן ארבייטער וועלען שטעלען זייערע פאדערונגען, זאלען ניט באוויליגט ווערען, וועט עס ארויסרופען א בלוטיגען קאמפּף וואס וועט זיין דער גרעסטער אין דער געשיכטע פון די קוילען ארבייטער פון אמעריקא.

וואס אנבעלאנגט די אלגעמיינע בעפעלקערונג, אזוי גוט ווי די אלגעמיינע אינדאסטריען פון לאנד וועלען זיי גלייך ליידען פון א גרויסען אייזענבאהן סטרייק פונקט ווי פון א גרויסען סטרייק אין די קוילען מינען. מיר קענען זיך ניט באגעהן אהן די אייזענבאהנען פונקט ווי מיר קענען זיך ניט באגעהן אהן קוילען. ביידע אינדאסטריען זיינען די הויפּט נערווען פון אונזער אינדאסטריעלען קערפּער.

פארלויפיג האלט עס נאטירליך ניט ביי קיין סטרייקס אין דיזע צוויי גרויסע אינדאסטריען און עס איז לייכט מעגליך, אז אלעס זאל זיך ענדיגען מיט ארביטריישאן, אויף וועלכע די ארבייטער זיינען גרייט זיך צו פערלאזען. פון דער ווייטענס אבער שיינט עס, אז די האלטונג פון די ארבייטס־געבער קען דאך פיהרען צו דאס אונערווארטעטע. דאס זעהט מען שוין פון די ערקלעהרונגען פון די אייזענבאהן מאגנאטען אזוי גוט ווי פון די ערקלעהרונגען פון די קוילען מינען באראנען, וועלכע האבען זיך בעצייטענס גענומען אנגורטען די לענדען מיט אלערליי תירוצים אז זיי זיינען ניט בכח נאכצוגעבען די פאדערונגען פון די ארבייטער קיינער נעהמט זיי נאטירליך ניט ערנסט. ווען האבען ארבייטס געבער צוגעגעבען אז זייערע ארבייטער פאדערונגען כשר א העכערונג אין זייער לוין?

א שטארקע אונרוהיגקייט פיהלט זיך אויך אין די פערשיעדענע מלחמה־אינדאסטריען, אין וועלכע עס הערשט א געוואלדיגע פּראספּעריטי. די אונרוהיגקייט קומט דערפון וואס די ארבייטער זיינען אונצופריעדען. לויט די פּראפיטען פון די אייגענטהימער, און לויט די דיווידענדס וואס מען צאהלט אויס צו סטאקהאלדערס אין דיזע אינדאסטריען, זיינען די ארבייטער בערעכטיגט צו פיעל גרעסערע וויידזשעס ווי מען צאהלט זיי. די ארבייטער אליין ווייסען דאס אויך, און פון צייט צו צייט שטעלען זיי אוועק זייערע פאדערונגען, וועלכע די ארבייטס געבער גיבען ניט אזוי לייכט נאך, ווי מיר האבען עס געזעהען בעשיינפערליך אין דעם ארבייטער סטרייק פון יאנגסטאון, אהייא, וואו די בעלי בתים האבען געבראכט אזוי ווייט, אז עס איז געקומען צו בלוטיגע רייאטען. עהנליכעס האט אויך פאסירט אין אנדערע פּלעצער. דער סוף וועט נאטירליך זיין אז די ארבייטס געבער וועלען געצוואונגען זיין צו פערגיטיגען זייערע ארבייטער, אום ניט אליין רואינירט צו ווערען. פארלויפיג אבער שארען זיי די הויפענס מיט געלד, וועלכע שטראמען פון פערשיעדענע קוועלען וועהרענד די ארבייטער האלטען זיך אין צוגרייטען מיט זייערע פאדערונגען.

מ. בראון.

גוט פאר אייך

COWAN'S Perfection COCOA

HASSAN
CORK TIP
CIGARETTES

די אריענטאלישע סיגארעטס

הויך אין קוואליטעט און ביליג אין פרייז. קיינע אנדערע טערקישע סיגארעטס קענען זיך מיט זיי ניט פערגלייכען

צעהן פאר 10 סענט

קארק אדער גאלד טיפּס.

כשר און ביליג און גוט

איך מאך בעקאנט צו אלע מיינע קאסטומערס, גראסערס און אייזקרים פּארלארס און דעליקאטעסען סטארס, אז אלע מיינע וואארע ווערען פערקויפט ביליגער 2 סענט אויף דעם פונט אין קעס. און איהר בעדארפט ניט צאהלען פאר אייער געלד קיין אינטערעסט. דאס זיינען די וואארעס: ווארשט, וויענערס, קארענדביעף, באלאגנע. ארדערס דעליווערט איבעראל מיט דער גרעסטער צופריעדענהייט.

משה סאלקאוויטש, 694 ריטשמאנד סטריט וועסט. טעלעפאן אדעל. 1559

עמנואל קענען

דארפט איהר פייער לייף־עקסידענט און פלייט גלאס אינשורענס? דאן קומט צו אייער אלט בעקאנטען דער איינציגער אידישער אינשורענס אגענט וואס שרייבט פייער פאליסעס

י. ע. קענען

פאר דער קאנטינענטעל אינשורענס קאמפּאניע און אנדערע בעריהמטע און זעהר פּאפּולערע קאמפּאניעס וואס קאנסלען ניט קיין אידישע ביזנעס. מערידזש לייסענס. סיטיזען פּייפּערס און אנדערע אזעלכע דאקומענטען ווערען געמאכט ביליג און פּינקטליך.

קומט צו מיר אין אפיס.

24 טאראנטא סטריט. טעל. מיין 4711

דער גרעסטער אנטיסעפּטיק מוהל און דער מאדערנסטער מסדר קדושין אין טאראנטא.

איז

קאנטאר וולאדאווסקי

רופט מיך און איבערצייגט אייך

קאנטארי לייט קענען מיך אויף אנגאזשירען פאר שמחות. מיין וואהנונג איז 62 בראנזוויק עוועניו, און מיין פאן נומער איז 1076 קאלעדזש.

פיר ארימע אומזאנסט.

די געלעגענהייט פון נוי אנטאריא

די געלעגענהייטען פון נארט אנטאריא

ווייסט איהר די פיעלע געלעגענהייטען פון נארט אנטאריא מיט איהרע מיליאנען פרוכטבארע אקער לאנד אפפערט צו די יונגע וועלכע ווילען זיך בעזעצען אויף'ן לאנד, ווייסט איהר דאס די זעלבע רייכע אגריקולטור לאנד וועלכעס מען קען דערהאלטען כמעט אין גאנצען פריי אדער פיר א קליינע סומע געלד, פראדוצירען שוין די בעסטע תבואה אין דער וועלט.

פיר ווייטערע אויסקינפטע, פיר ליטעראטור וועלכע בעשרייבט דעם אויבענגערמאהנטען געגענד שרייבט צו:

דזש. ה. פערגוסאן

מיניסטער אף לענדס, פארעסט און מיינס.

פארלאמענט בילדינג

טאראנטא אנטאריא

סאסייטיס, ארגאניזאציאנען און פעראיינען!

אין נייעם לאקאל פון אידישען זשורנאל איז פאראן א גרויסארטיג גרויסער און ליכטיגער האל פאר מיטינגען, קאנצערטען, לעקטשורס און זא ווייטער. גאנץ בעקוועם פאר עטליכע הונדערט פערזאן.

כל הקודם זכה

קומט און רענט דעם האל, עס וועט אייך הנאה טהאן.

לייגט ניט אב, ווייל עס וועט זיין צו שפּעט!

דער אדרעס פון אידישען זשורנאל איז איצט 251 קווין סטריט. וועסט טעלעפאן עדלייד 3967

עקספּרעסען און שווערע וועגענס. ווי אויך פוירסט קלעס קערידזשעס פיר חתונות צו רענטען. פרייזען פון $1.00 ביז $1.75 יעדער. ספּעשעל פרייזעס פיר לויות.

אגענטור פון פ. בוירנס און קא. קויהלען.

האלבריוו'ס ליוועריי 11 גרענוויל עוו.

פאן קאלעדזש 4953.

דר. מ. קייטס

דענטיסט

218¼ קווין סטריט וועסט

קארנער קווין און מעקאל סטריט

DR. M. KATES, Dentist
218¼ Queen St. West
Phone Main 979

אברהם קאהען

באריסטער

נאטארי פאבליק

קאמישיאנער פיר נעהמען אפידייוויטס

Office, Sun Life Building
60, VICTORIA STREET.
Main 2684
Residence, 7 Salem Ave. | JUNCTION 1545

מ. מ. דייוויס

פאבליק אודיטאר

אודיטינג, סיסטעמייזינג און אינוועסטיגיישאן.

350 קאלעדזש סטריט טאראנטא.

טעלעפאן קאלעדזש 7632

CANADIAN GOVERNMENT RAILWAYS
INTERCOLONIAL
PRINCE EDWARD ISLAND RY

באנעווענטשור יוניאן דעפא. מאנטרעאל.

אושען לימיטעד	געהט אב 7.25 נאכמיטאג	טעגליך

מאריטים עקספּרעסס

טעגליך, אויסער שבת. 8.15 מארגענס

סליפּערס פאר דער גאנצער רייזע.

מאנטרעאל און האליפאקס

קאנעקשאן פאר סיינט דזשאן, די סידניס פרינס עדווארד איילענד, ניופאונדלאנד.

ע. טיפּפין דזשענעראל וועסטערן איידזשענט 51 קינג סטריט איסט, טאראנטא. מיין 554

פיר שמחות

ווען איהר מאכט א שמחה און דארפט ברענדיס ווין אדער ביער, דאן קומט צו דער גוט בעקאנטער פירמא

דזש. וו. רייען

188 קווין סט. וועסט, פאן מיין 106

פולער ליין פון כרמל ווין און ברענדי אין סטאק

אלע ארדערס פינקטליך אטענדעט

TERDIMAN'S

כשר ווארשט פעקטארי

איהר בעקומט ביי אונז אימער די געשמאקסטע, פרישסטע און בעסטע פאסטראמעס. ווארשט. סאלאמא. פאסטראמא. צונגען און אלע סמוק פליישען און פיש.

פערלאנגט איבעראל טערדימאנ'ס כשר פאסטראמעס מיט'ן רויטען לייבעל.

266 פארלאמענט סטריט

טעלעפאן מיין 909

ארדערס דעליווערט איבעראל.

חזן מאנאוויץ

מוהל ומסדר קדושין

אלע זינען שוין איבערצייגט אז ער איז א קינסטלער א מוהל, און מסדר קדושין.

רופט איהם און איבערצייגט זיך

אדרעס 233 בעווערלי סט. טעלעפאן קאלעדזש 2033.

ספּרינג רום סיסטעם

די וויליאמס

קארטיידזש און סטארידזש קא.

טעלעפאן קאלעדזש 252

דזשענעראל קארטיידזש איידזשענטס

368 ספּאדינא עוו. טאראנטא, אנט.

באגאזש, פיאנאס און אלע סארטען פארניטשור געמופט און געסטארד. שטוב זאכען געפאקט און געשיפט ביי עקספּערטען. וואגענס צו רענטען צו 1 דאלאר 25 סענט א שטונדע.

ווערהייזער: 551 קווין סטריט וועסט

צוגעדעקטע וועגען. פלעזשור טריפּס.

ל. י. רעדפערן

פאטראניזירט די איינציגע אידישע ווינדא קלינינג קאמפּאני

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז, פעקטארי, אפיסעס און סטאר קלינינג. בעסטע ארבייט צו די ביליגסטע פרייזען. מיר מאכען קאנטראקטען מאנאטליך און יעהרליך. טעלעפאנירט 1 אדעלייד סטריט איסט פאן מיין 7391. ביינאכט און זונטאג טעלעפאנירט קאלעדזש 4319.

NEW YORK WINDOW CLEANING COMPANY, - 1 ADELAIDE EAST

די ר. איז טארעדזש און קארטעדזש קא. לימיטעד

הויפּט אפיס 323 קאלעדזש סטריט

טעלעפאן: קאל. 386. מיין 5237

סטאפּרייט רום סיסטעם פאר האלטען פארניטשור

אויסגעצייכנטע וועגענס, גוטע און אויסערגעוועהנליכע מעגליכקייטען צו מופען אדער סטארינג הויז זאכען און סחורה, עקספּערט פעקערס. באגעדזש טשעק די אלע פעקינג מאטיריעלס בעזארגט. גוטע בעהאנדלונג און ביליגע פרייזען.

Toronto Wet Wash Laundry
Company, Limited

פערלירט ניט אייער געלד און געזונד. גיט אונז אייער לאונדרי, מיר וואשען פאמיליע וועש.

נעמט 30 פונט — 75 סענט. ראף טרוקען, 30 פונט, 1 דאלאר. יעדער יואשינג ווערט געוואשען בעזונדער.

291 ARTHUR STREET
Phone Parkdale 5280-5281

בעקאנטמאכונג

רעוו. קאפלאן

איז בעוואוסט פאר די לעצטע 10 יאהר אין טאראנטא און איז בערעכטיגט פון יעדען איינעם פאטראנייזד צו ווערען.

אלע ווייסען ווארום קיינער קען ניט אבלייקענען אז חזן קאפלאן איז דער בעסטער מוהל און שעהנסטער מסדר קדושין דארום ווען איהר דארפט א מוהל אדער מסדר קידושין פארגעסט ניט די אדרעסע 166 רושאהן סטריט אדער טעלעפאנירט אין הויז ארעליר 1545 וויאויך אין שיפּס קאנטאר ארעליר 239.

רעוו. מ. קאפלאן

מוהל ומסדר קידושין

איך גיב מערידזש לייסענס פריי.

הודעה מהרב מאיר צבי לעווי 108 באלדווין טעלעפאן קאלעדזש 6903.

איהר געפינט מיך צו יעדער צייט אין הויז צו ענטפערען אלע רבנישע ענינים דהיינו שאלות, דין תורות, עצות, טובות בין איש לאיש, אויך צו סעטלען אלערליי טראבעלס ביטווין מאן אונד פרוי נאכ'ן אידישען דין און אויך סדרי קדושין. ווארום זאלט איהר אין אזא שלעכטער צייט אוועק ספּענדען אומזיסטע געלד אויף אלערליי נארישקייטען, ווען איהר קענט בעקומען חופּה וקדושין ביי מיר אין הויז מיט די בעסטע צופרידענהייט, אפילו מערידזש לייסענס וועל איך אייך פערזארגען. גאט וועט אייך געבען א גוטען מזל אין מיין הויז.

קומט אין הויז, אדער טעלעפאנירט אויף דעם אויבענדערמאהנטען אדרעס.

א קצור פון די נארטה וועסט לאנד געזעצע.

דער עלטערער פון דער פאמיליע אדער עני מאן איבער 18 יאהר אלט, ווער קענען בעקומען א פערטעל אבטהיילונג פון דאמיניאן לאנד אין מאניטאבא, סאסקאטשעוואן אדער אלבערטא.

דער פארשלאג דארף געמאכט ווערען אין די דאמיניאן לענד אייזשענסי אדער סאב אייזשענסי פון דיסטריקט. אן אפּליקיישאן קען געמאכט ווערען אין אפיס פון לאקאל אייזשענסי פון דאמיניאן לאנד (ניט סאב אגענט) אויף געוויסע קאנדיציאנען.

פליכטען — 6 מאנאטען אויף בעארבייטען די לאנד אין יעדע דריי יאהר. א הויז בעזיצער קען וואוינען 9 מייל ווייט פון זיין פלאץ אויף א פארם פון ניט וועניגער ווי 80 אקער לאנד אויף געוויסע קאנדיציאנען. א הויז איז נויטווענדיג אין יעדען פאל סיידען ווען דערוואהנונג איז אויף'ן זעלבען פלאץ.

אין געוויסע דיסטריקטען א האמסטידער וועלכער איז אין גוטע אומשטענדען קען קריגען א פערטעל האמסטעד ארום זיין פלאץ פיר דעם פרייז פון 3 דאלאר א אקער.

פליכטען — 6 מאנאטען וואהנען אויף'ן פלאץ און יעדע יאהר זעקס יאהר ווען די האמסטעד געהט אריין אין קראפט (שוין אריינרעכענענדיג די צייט פון דער ענטרי) 50 אקער עקסטרא פיר בעארבייטען [illegible] די צייט פיר קולטיווירען איז אבהענגיג אין קיום אויב אויסגעפינען דאס דער פלאץ איז א זאמדיגער אדער א שטיינענדיגער נאכדעם ווי רעקאמענדען האמסטעד אינספעקטאר.

א פארמער וועלכער האט בעארבייט זיין פארם און האט [illegible] קיין רעזולטאטען קען נעהמען לאנד אין וועלכען דיסטריקט ער וויל פאר 3 דאלאר אן אקער.

פליכטען — מוז זיצען 6 מאנאטען אויף יעדע 3 יאהר בעארבייטען 50 אקער און אויך בילדען א הויז אין ווערטה פון 300$.

וו. וו. קארי.

רעפּוטי מיניסטער אף אינטיריאר.

נ. ב. ניט אויטאריזירטע פּובליקאציאן פון דעם אדווערטייזמענט וועלען ניט בעצאהלט ווערען.

THE DAILY HEBREW JOURNAL
H. WINBERG, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
PUBLISHED BY
— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —
251-253 Queen Street West
Telephone Adelaide 3967
SUBSCRIPTION RATES: $3.50 PER YEAR
SINGLE COPY 1c.
Entered as Second Class Mai Matter at G.P.O. Toronto, Ontario
January 22nd, 1913
ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL TORONTO 110

ציוניזם און ,,פרוזעהעניש ציוניזם''

מיר ווילען זיך היינט אבשטעלען אויף פאלגענדען בריעף, וועלכער איז כלומרשט אן אנקלאגע געגען אונז. און מיר דרוקען איהם אין די ווייטערדיגע שורות אין פולען, ווי אזוי מיר האבען איהם ערהאלטען

ווערטהער רעדאקטאר פון ''אידישען זשורנאל''!

עס איז א פעסט געשטעלטער פרינציפ, אז קריטיק איז וויכטיג אין אלע כלל זאכען, ווען אזעלכע קריטיק איז באזירט אויף בעגרינדעטע פאקטען. אין אייער עדיטאריעל פון מאנטאג דעם 31-טען יאנואר, שילדערט איהר די ציוניסטישע בעוועגונג אין קענעדע אלס א ''פערזעהעניש ציוניזם'', וועלכע ווערט אנגעפיהרט פון אסימילאטארען.

היתכן? דער פרינציפ פון ''אידישען זשורנאל'' ווי איהר האט פיעל מאל זעלבסט בעטאנט, איז אונפארטייאיש, אויב אזוי ווי קומט עס איהר זאלט אנרופען די ציוניסטען, אדער די פיהרער פון ציוניזם אסימילאטארען? וויסענדיג, אז דער ציוניזם ענטהאלט אין זיך דעם געגען גיפט פון אסימילאציע. מעגליך אז איהר האט פערזענליכע מיספערשטענדניסע מיט איינצעלנע פערזאנען פון דער ציוניסטישער בעוועגונג. (האיש אחד יחטא ועל כל העדה תקציף?) האבען די קענעדער ציוניסטען ניט געטהאן און טהוען ניט זייער בעסטעס אין אלע אידישע אנגעלעגענהייטען פאר דער פערבעסערונג פון דער אידישער לאגע איבעראל וואו עס פאדערט זיך? אפילו אין דער ארבייט פון דעם היגען קאנפערענץ פאר אידישע מלחמה קרבנות, זיינען זיי שטארק פערטראטען כאטש זיי האבען זייער ''א פיצעלען סטעמפעל'' אויף דעם ניט ארויפגעלעגט.

אויב איהר האט צו קריטיקירען אייניגע פון דער ציוניסטישער בעוועגונג, קומט ארוים מיט פאקטען, זאגט ווער זיי זיינען. דער ציוניזם איז שטארק גענוג צו אריבערטראגען גערעכטע קריטיק. אויף וויפיעל דעם שרייבער פון דיעזע צייליען איז בעקאנט, זיינען די וועלכע שטעהן אן דער שפיצע פון דער ציוניסטישער בעוועגונג אין קענעדע ווייט פון אסימילאציע. אין די קענעדער אידען דארפען שטאלץ זיין וואס דאס אידישע פאלק פערמאגט אזעלכע זיהן אין זייער מיטע. אזעלכע מענשען וואלטען זיין א קרעדיט פאר אירגענד וועלכע נאציאן. און זיינען אויך ווייט פון כבוד זוכען, מען קען מיט רעכט זאגען, אז זיי זיינען מענשען ניט פון דעם שניט, ווען זיי וואלטען ווירקליך וועלען זוכען כבוד, וואלטען זיי עס פיליכט גאנץ גרינג געקראגען אין אנדערע ספערען.

אייער לעזער, משה מיראוויציק.

אונזער ענטפער איז גאנץ קורץ. ווען דאס אידישע פאלק, וואלט ניט פערמאגט קיין אנדערע טיפען, ווי די וועלכע שטעהן אן דער שפיצע פון די קענעדער ציוניסטען, וואלט גאנץ ווענייג כבוד געוועזען, פאר געהערען צום אידישען פאלק.

מיר ווילען, אז אונזער לעזער זאל אויף א מאמענט זיך פערטראכטען אויף דעם, אז חוץ די ספעציעלע תורה פון דער קענעדער ציוניסטישער פעדעראציע, איז נאך אויך פערהאן די לעהרע פון דעם אלגעמיינעם ציוניזם, פון יענעם ציוניזם, וועלכער דריקט זיך אוים אין די ציוניסטישע בעוועגונגען פון אלע לענדער, און אויך פון יענעם לאנד, וועלכעס איז אזוי נאהענט צו אונז — די פעראייניגטע שטאאטען. די לעהרען פון דיעזען ציוניזם זענען, אז דאס אידישע פאלק קען בלויז אויפלעבען דורך פאלקס-ערוואכונג, און אז די הילף פונ'ם פאלק קען נור קומען דורך פאלקס-ארבייט פונ'ם פאלק פאר'ן פאלק. ציוניזם מיינט דעמאקראטיע, ציוניזם בעדייטעט פאלקס-הערשאפט, ציוניזם הייסט, אז די רעגיערונג פונ'ם פאלק ווערט אנגעטרויט דעם פאלק זעלבסט. דארפען מיר אויך דערצעהלען, אז די ציוניסטישע קאנגרעסען זענען א ביישפיעל פון דעמאקראטיע, וואו אלע וועהלען און קענען געוועהלט ווערען. דארפען מיר איבערגעבען, אז אין דער ציוניסטישער בעוועגונג זענען אלע גלייך אנערקענט געווארען, דער מאן ווי די פרוי, דער ארימער ווי דער רייכער, און דער יונגער ווי דער אלטער. דער ציוניסטישער שריפטשטעלער גינצבורג, האט אלס זיין פעדער-נאמען אנגענומען ''אחד העם'' אלס איינער פונ'ם פאלק. דאס איז דער ציוניזם פון הערצעל און נארדוי, דאס איז דער ציוניזם וועלכער האט געפאדערט צום פאלק זעלבסטרעספעקט און זעלבסט אכטונג, דאס איז דער ציוניזם פון דער גאנצער וועלט.

קענט איהר דאס, געהערטער פריינד מיראוויציק און אלע איבעריגע וועלט דענקען אזוי, דאס זעלבע אויך זאגען וועגען די קענעדער ציוניסטען.

דריי חדשים זענען אין גאנצען פאראיבער, זייט די קענעדער ציוניסטען האבען געשריעבען דאס שמוציגסטע בלעטעל אין דער געשיכטע פון די קענעדער אידען.

צו דער צייט ווען די אלוועלטליכע ציוניסטישע ארגאניזאציע פרעדיגט אחדות און איינינקייט, צווישען די אידישע שיכטען, צו דער צייט, ווען דער ציוניזם האט אויף זיין קאמפפס-פאהן אויפגעשריעבען די מאטא, ''אז נור אין איינינקייט ליעגט אונזער ישועה'', האבען די קענעדער ציוניסטען בעוואוסטזיניג פעראורזאכט, אז די קענעדער אידען זאלען צוריסען און צושפאלטען ווערען. האבען די קענעדער ציוניסטען אנגעצונדען א פייער צווישען די אידישע מחנות פונ'ם קאנאדיש-אידישען ישוב. קען מען דאס אנרופען ציוניסטיש געהאנדעלט? האבען מיר ניט געהאט די רעכט, אנצורופען דעם קענעדער ציוניזם מיט זיין אמת'ן נאמען, אז דאס איז א מאדנע פערזעהעניש, א בריה וועלכע גראבעלט זיך אוים זיינע אייגענע אויגען. ווייל אנדערש קענען מיר ניט פערשטעהן, ווי דער ציוניזם, וועלכער האט תמיד אנגעווענדעט אלע מיטלען דאס פאלק פאר זיך צו געווינען, פערשטויסט עס פלוצלונג פון זיך, אנווענדענדיג אינ'ם קאמף געגען פאלק אלע עהרליכע און ניט עהרליכע מיטלען, אזוי קען בלויז טהון א ''פערזעהעניש'', אבער ניט קיין בעוועגונג, וועמענס הויפט-לאזונג איז, דעמאקראטיע.

אין דיעזען הינזיכט, אין דעם קאמף געגען דעם פאלק, האבען די קענעדער ציוניסטען אויסגעשטרעקט א ברידער-האנד, זייערע ברידער אסימילאטארען, און ביידע, די ציוניסטען און די ''יאהודים'', האבען אמת ברידערליך אנגעפיהרט דעם קאמף געגען דעם אידישען המון, און זיי פיהרען איהם נאך אן.

קענט איהר צו אונז פרעטענזיעס האבען, ווארום מיר האבען אנגערופען זאכען מיט זייער אמת'ן נאמען, ווארום מיר האבען געאורטהיילט די קענעדער ציוניסטען לויט זייערע מעשים.

מען וועט זאגען, אז שולדיג אין דעם זענען בלויז עטליכע די פיהרער, די וועלכע שטעהן אן דער שפיצע, אבער ווען אין די פאלקס-רייהען פון די ציוניסטען, פון די ''געפיהרטע'' מערקט זיך ניט קיין פראטעסט געגען די ''מעשה בליעל'' פון זייערע פיהרער, טראגען זיי שוין אויך, פאר דעם בלויז א חלק אין דער שולד.

מיר ווייסען, אז פיעלע קענעדער ציוניסטען זענען אין הארצען ניט איינשטימיג מיט דער גאנצער לייטונג, און דאך וואגען זיי ניט ארויסצוגעהן אין דער עפענטליכקייט וועגען דעם. און פאר דעם זענען זיי שוין ווערטה געטאדעלט צו ווערען, וואס זיי העלפען צו די אסימילאטארישע ''טעמעני-האלניקעס'', צו שטעהן אין דער שפיצע פון דער קענעדער ציוניסטישער בעוועגונג, צו דער שאנדע פונ'ם גאנצען ציוניזם.

מיר ווילען זיך נאך אבשטעלען אויף דער לעצטער פערטעהרישער ארבייט פון די קענעדער ציוניסטען, די ''באארד אף דעפיוטים'' וויערע, אבער וועגען דעם מארגען.

די רוסישע געזעלשאפט

און אידישע נאציאנאלע רעכטע

פון דר. יוסף קרוק

דיפראגע ווי עס בעציהט זיך צו אונזער פאדערונג וועגען אידישע נאציאנאלע רעכטע די רוסישע געזעלשאפט איז א פיעל קאמפליצירטע, ווי די פראגע וועגען דער שטעלונג פון דער זעלבער רוסישער געזעלשאפט צו די אלגעמיינע בירגערליכע און פאליטישע רעכטע. ''דער איז א מענש און א רוסישער בירגער וועלכער טראגט אויף זיך אלע פליכטען פון א רוסישען בירגער און דערפאר איז זיין רעכט — זיין גלייך מיט יעדען רוסישען בירגער, און פאר דעם רוס איז ניט צו דערטראגען צו האבען נעבען זיך גראדע אזא מענש און אזא בירגער לויט די פליכטען ווי ער איז אליין וועלכער האט אבער קיין רעכט ניט אויסשליעסליך דערפאר וואס ער איז א איד'', און די דאזיגע איינפאכע פערשטענדליכע ווערטער ליעגט די גאנצע בעגרינדונג פון דער אידישער גלייכבערעכטיגונג, און יעדער, ווער עס וויל זיך רעכענען אלס א מעהר אדער ווייניגער פראגרעסיווער מענש קען ניט אבלייקענען דיא ריכטיגקייט, די לאגיק און די פאליטישע נויטווענדיגקייט פון דער אידישער עמאנציפאציע.

קאמפליצירטער איז אבער די פראגע וועגען אידישע נאציאנאלע רעכטע. די נאציאנאלע פראגע בעריהרט שוין א גאנצע רייהע פראגען פון פילאזאפיע, פאליטיק און סאציאלאגיע, אלץ פראגען צו וועלכע מען קען זיך שטעלען פון פערשיעדענע שטאנדפונקטען און דערפאר געפינען מיר ניט אין בעציהונג צו דער פראגע ביי די פראגרעסיווע שיכטען פון פעלקער אזא איינהייטליכע און קלארע שטעלונג ווי זייער שטעלונג צו דער אלגעמיינער בירגערליכער עמאנציפאציע. אין א פאריגען ארטיקעל האבען מיר אויך בעוויזען, אז ביז איצט איז מען געווען איבערצייגט, אז גלייכבערעכטיגונג פיהרט צו אסימילאציע וועלכע מען האט אויך ערווארט פון די אידען. מיר האבען אויך בעוויזען אז איצט איז די אידישע לאגע גאנץ אנדערש און אז די אידען אליין בעטראכטען זייערע אייגענע צוקונפט — אלס א אידיש נאציאנאלע.

ווי שטעלט זיך צו דער פראגע דיא רוסישע פראגרעסיווע און ליבעראלע עלעמענטען, דען עס איז קלאהר אז ווען אפילו זיי וואלטען מיט אונז אין דיעזער הינזיכט ניט סימפאטיזירט וואלטען די שאנסען צו ערקעמפפען אויך נאציאנאלע רעכטע געווען זעהר און זעהר שוואכע.

און אט ווען מען הערט זיך צו אויפמערקזאם צו די ווערטער פון דער רוסישער אינטעליגענץ, ווען מען פערטראכט זיך וועגען זייערע בעציהונגען צו אונז, מוז מען מיט פרייד קאנסטאטירען אז די בעסטע עהרליכסטע און ווייטזיכטיגסטע רוסען דערהענטערען זיך אלץ מעהר און מעהר צו דער פאזיציע וועלכע מיר, דיא אידישע פראגרעסיווע נאציאנאליסטען פערנעהמען. די רוסישע אינטעליגענץ איז אין דער פראגע פיעל ווייטער געגאנגען ווי די אנדערע פעלקער און ווען די דייטשען און פאליאקען (די בעסטע אפילו פון זיי) ווילען אבסאלוט גארניט הערען וועגען די אידישע נאציאנאלע רעכטע רעדען די רוסען צו אונז מיט א גאר אנדערען טאן.

אט איז איינער פון די אנגעזעהנסטע רוסישע פובליציסטען פון דער אלטער שולע, דער רעדאקטאר פון דעם מאנאטליכען זשורנאל ''וויעסטניק יעווראפא'' ק. אבסעניעוו, זאגענדיג אז ווען מען וואלט פריהער מיט א יאהר פופציג צוריק געגעבען די אידען אלע רעכט וואלטען זיי זיך אפשר אסימילירט, ערקלעהרט ער אבער ווייטער: ''פערענדיג אבער ארויסגעשטופט אלץ מעהר און מעהר פון דעם אלגעמיינעם רוסישען לעבען, האבען די אידען אנגעהויבען צו זוכען א נייעם וועג, און האבען איהם געפונען אין דער ענטוויקלונג פון זייער אייגענער קולטור, דען גלייכצייטיג מיט דעם אויפלעבען פון דעם אינטערעס פאר דער העברעאישער שפראך איז ענטשטאנען און זיך ענטוויקעלט א רייכע ליטעראטור אין דער אידישער שפראך. עס וואלט געווען א פעהלער צו זעהען אין דעם א שטערעניש צו לעזען די אידען פראגע אין אזא מדינה ווי רוסלאנד, מוזען ענטשטעהן פערשידענע נאציאנאלע קולטורען. די לעצטע יאהרצעהנטע צייכענען זיך אוים מיט א ריעזיג שנעלער ענטוויקלונג פון דער קליינרוסישער, ווייס רוסישער, ליטווישער לעטישער קולטור. עס איז ניטא קיין אורזאך פאר וואס נעבען זיי קען ניט פערנעהמען א פלאץ אויך די יונג אידישע ליטעראטור זייער אויפבליהונג איז ניט געפעהרליך פאר דער רוסישער ליטעראטור.

און פראפעסאר מיליוקאוו, דער פיהרער פון די רוסישע ליבעראלען זאגט: ''די אידען שטרעבען נאטירליך גאנץ בעזאנדערס אין די לעצטע יאהרען דאס זעלבע ווי אלע אנדערע פעלקער וואס לעבען אין רוסלאנד, זיי ווילען דערגרייכען נאציאנאלע רעכט און שטרעבען צו ענטוויקלען זייער נאציאנאלען כלל, דאס הייסט אז זיי ווילען האבען דאס רעכט אליין בעשטימען זייער נאציאנאלען גורל, און קלאהר מאכען זייער נאציאנאלע פיזיאנאמיע.

און אנדערער פערטרעטער פון דער רוסישער אינטעליגענץ איינער פון די טאלאנטפולסטע רוסישע אדוואקאטען מאנטאוויין, וועלכער שטעהט איצט אין דער שפיץ פון קאמפף פאר אונזער עמאנציפאציע שטעלט די פראגע גאנץ שארף ''די רוסען דארפען די אידען געבען גלייכבערעכטיגונג און לאמיר איבערלאזען די אידען אליין זארגען פאר זיך זייערע טויזענד יעהריגע קולטור איז די בעסטע גאראנטיע, אז זיי וועלען אויפהאלטען זייער נאציאנאלען פנים וועלכער איז פול מיט א טיעפער ווירדע און וועלכער איז בעליכטעט דורך זייערע טראגישע ליידען.

גאנץ בעזונדער אינטערעסאנט איז צו הערען די מיינונג פון פראפעסאר אוואסיאניקא קוליקאווסקי. ער איז איינער פון די בעסטע רוסישע ליטעראטור היסטאריקער. א פראכטפאלער קענער פון דער אייראפעאישער ליטעראטור און אלע שטרעבונגען, א גרויסער קענער אויך פון דער אידען פראגע.

''די אידען, זאגט ער, האבען זיך אומעטום אסימילירט: אין פראנקרייך ענגלאנד איטאליען: די איינציגע אויסנאהמע בילדעט נאר די אידישע מאסע אין רוסלאנד פוילען און גאליציען וועלכע רעדט אויף דעם אזוי גערופענעם ''דייטש אידי זשארגאן, וועלכער — גיט בוכשטעבליך צו דער פראפעסאר — איז אבער בשום אופן ניט א זשארגאן, נאר אן אמת'ע ליטעראריש ענטוויקעלטע שפראך.''

אזוי קוקט אויף אונזער שפראך איינער פון די בעסטע אייראפעאישע ליטעראטור היסטאריקער און ער שטעהט דא ניט איינזאם, דער גרויסער שפראכען פארשער, דער פעטערבורגער פראפעסאר פון פילאלאגיען באדיען דע קורטענע האט שוין פאר אייניגע יאהר מיט בעווייזע פון זיין פאך (פילאלאגיע) געצייגט די אייגענארטיגקייט און זעלבסטשטענדיגקייט פון דער אידישער שפראך.

ווען מען פערגלייכט די מיינונגען פון די פאך ספעציאליסטען און אביעקטיווע פארשער מיט די בטלנישע פלאפלעריען פון די — וואס זאגט ניטשע — ''פיעל צו פון א געוויסען שניט — וועלכע פעראכטען פיעלע'', אונזערע אייגענע פעטריאטען אזוי די זשארגאנישע דיענסט מויד, — קען מען זיך ניט אבהאלטען פון א אייראנישען שמייכעל אין דער אבשאצונג פון אונזערע אייגענע כלומרשטע פאטריאטישע קענער.

אזוי אבער צו אנדערש קען מען זעהן פון די אויבען געבראכטע מיינונגען אז די בעסטע רוסען זיינען מיט אונז. מיר וואלטען דא געקענט פערגרעסערען די צאהל ביישפיעלע און צייגען די מיינונגען פון גארקי, סאלאגוב, פראפעסאר בולגאקאוו, וועלכער סימפאטיזירט מיט דעם אידישען נאציאנאליזם אזוי ווייט אז ער האסט דעם אידישען גלות סימפאטיזירט מיט די טעריטאריאלע שטרעבונגען פון אידישען פאלק, אדער מיר וואלטען געקענט דא ציטירען דעם בעקאנטען פובליציסט און דענקער פילאזאפאוו, וועלכער האט איצט אנגעשריבען א ווארימען ארטיקעל געגען דעם פערבאט ארויסגעבען אידישע צייטונגען.

געוויס אז דאס איז די מיינונג דערווייליגע ערשט פון די בעסטע און ווייטזיכטיגסטע רוסען אבער זיי געהערט דאך די צוקונפט און דערפאר קען מען האפען אז וואס מעהר עס וועט אין לעבען זיינען דאס העלע דאס פראגרעסיווע און וועט אבטרעטען דאס טונקעלע דאס רעאקציאנערע — אלס מעהר וועלען מיר בעקומען סימפאטיען אויף אין נאציאנאלען זינן ביי די בעסטע פערטרעטער פון רוסישען פאלק.

א נארישקייט געדענקט זיך

(פעליטאן)

פון י. ראזען

איך ווייס ניט פאר וואס, נאר עפעס גלוסט זיך מיר היינט צו אילוסטרירען דאס ווערטעל: א נארישקייט געדענקט זיך מיט פערזענליכע עראינערונגען.

איך ווייס ניט אויב איך מעג דאס טהאן. עס קאן זיין אז ניט. עס וועט פיליכט הייסען צופיעל פערזענליך און עס פאסט זיך פיליכט גיכער פאר מיין אויטאביאגראפיע וועלכע — ווי איהר ווייסט מן הסתם — איך קלייב זיך צו שרייבען אין אן ערענסט אנגעבלאזענעם טאן, ווי עס פאסט פאר אן אויטאביאגראפיע וועלכע מען וויל מאכען וואס מעהר אימפאזאנט כדי צו מאכען אונשטערבליכער די אונשטערבליכקייט פון מיינע אונשטערבליכע פעליטאנען. קאן דארום זיין, אלזא, אז ניט דא איז דאס ארט פאר אילוסטראציעס וועלכע טראגען א צופיעל אידישען כאראקטער.

גלוסט זיך מיר אבער דאס יא צו טהאן.

פאר וואס ווייס איך ניט.

גלויבט מיר אבער, לעזער ליעבע, אז איך האב דא ניט אין אויג זיך.

איך האב דא אין זין בלויז מיין פעליטאן, ער זאל האבען וועניגסטענס איין שעהן געדאנקעל כדי ער זאל ווערטה זיין געשריבען צו ווערען און פאר אייך צו — לעזען, און צווייטענס די אילוסטראציע און פאר זיך, פער סע, ווי איהר וואלט פיליכט געזאגט; דאס הייסט צו בעווייזען אזוי גרינדליך און אזוי וויסענשאפטליך-פעליטאניסטיש ווי מעגליך אז נארישקייטען און קליינינקייטען געדענקען זיך, און דאס קאן איך דאך ניט בעווייזען מיט אייערע עראינערונגען, מוז איך דאך נעבאך נוצען מיינע.

און דריטענס, לאמיך זיין מיט אייך דאס מאהל אפענהערציג, פיליכט וועט איהר מיר אין פריידען אבדאנקען, און איך אויסזאגען אז איך וויל טאקי איינע אדער מעהר פון די קליינינקע און נישטיגע און פיליכט נארישע, עראינערונגען רעקארדען.

א נארישקייט געדענקט זיך.

אמת, ווי גאלד.

א טייער ווערטעל.

מיר דאכט אז דאס איז דאס ערשטע ווערטעל וואס איך האב אויף מיין לעבען געהערט.

עס מיינט ניט אז קיין קלוגע זאכען געדענקען זיך ניט., חלילה!

עס מיינט בלויז אז אפט מאהל געדענקט איהר פאר יאהרען און יאהרען די נישטיגע נישטיגקייט.

און אט קומען די בעווייזע:

איך געדענק ביז היינטיגען טאג א חזנישע ''זאך'' אויף ''מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה, הללויה.'' אויב איהר גלויבט מיר ניט קאנט איהר קומען יעדען טאג פון 11 ביז 12 צו מיר אין אפיס און אויב עס וועט מיר זיין גוט אויפ'ן הארצען, און איך וועל צייט האבען, און איהר זייט א מענש א יודע נגן, און איהר וועט מיר פערשפרעכען אז איהר וועט זיך מיט מיר אריבערטראגען אדער אריבער פליהען על כנפי הדמיון צו יענע נאאיווע קינדער יאהרען, וועל איך אייך זינגען די ''זאך'' אין גאנצען:

פון מושיבי ביז הללויה.

אויב איהר זייט א בעשעפטיגטער מענש קענט איהר מיך ''אברינגען'' אויפ'ן טעלעפאן.

שעהנער. איך גלויב אז איך וועל דאס געדענקען ביז מיינע לעצטע מינוטען.

איך געדענק אפילו אז מיין פעטער האט מיר געגעבען צעהן קאפיקעס חנוכה געלד, נאכדעם ווי ער איז גערירט געווארען פון דער חזנישער ''זאך''.

איבערהויפט איז איהם געפעלען דער קוועטש וועלכען מען מוז געבען אויפ'ן ''הבית''.

איהר לאכט?

ווען איהר וואלט געהאט א שטיקעל ניצוץ פון א ווערדי אדער פון אונזער שטאדט חזן להבדיל, — שוין ביידע אויף דער אמת'ער וועלט — וואלט איהר צוגעגעבען אז דעם קוועטש מוז מען געבען.

איך בין דאן נאך גאר א קינד געווען. פינף יאהר נאך געוויס ניט, און איך געדענק דעם טיש ביי וועלכען איך האב דאס די צעהן קאפיקעס געקראגען.

* * *

צווישען מיינע עראינערונגען געפינען זיך א פאאר קליינינקע בלויענקע אויגעלאך.

צוויי בלויז, און בלוי.

איך געדענק זיי ווען זייער אייגענטימערקע איז א קליין מוידעלע געווען. אין קאשעקיל נאך געלעגען.

צנועה'דיגע אויגעלאך.

איך זעה זיי, די אויגעלאך, אין זומער אין ווינטער און איך וועל זיי זעהען ביז איך וועל מיינע צו מאכען.

טייערע צוויי אויגעלאך ליעבינקע.

* * *

אין מיינע אינגלשע יאהרען פלעג איך פאר פסח פאהרען פון דער שטאדט, וואו איך האב געלערענט, אין דארף אריין צו מיין מאמען צו גאסט. פאר מיינע שוועסטערלאך און ברודער'ל האב איך תמיד קאנפעקטען און ניסלאך געפיהרט.

איז זיך מישב דער בעל עגלה און קעהרט איבער אין שנעע אריין דעם שליטען און וועלכען כבודי מיט די ניסלאך און קאנפעקטען האט זיך געפונען און מיט מיר די צעהן אדער צוועלף אנדערע פארשוינען. מיר אין שנעע און דער שליטען אויף אונז. ארויסקריכען איז ניט זעהר לייכט געווען, ווייל יעדער איז געווען איינגעהילט און אנגעפעלצט. זיינען מיר געלעגען און געלאכט פאר צרות.

איך האב אויפגעהערט צו לאכען ווען איך האב דערהערט, אז די פארשוינען, ליגענדיג אין שנעע, קנאקען ניסלאך און כראמשקען קאנפעקטען. די ניסלאך, בין איך זיכער געווען, זיינען געווען מיינע ניסלאך און די קאנפעקטען זיינען געווען מיינע קאנפעקטען.

זיי האבען זיך פון מיין שקארמייז אויסגעשאטען.

א נארישקייט, עס געדענקט זיך אבער.

* * *

און מיין בלויע היטעלע?

דריי יאהר, זאגט מיין מאמע, בין איך דאן אלט געווען.

א דאנק דעם היטעלע האט מען מיך צווישען קארן געפונען..

איך האב זיך דארט פאר מיין חבר בעהאלטען. ער האט מיך ניט געפונען און איך האב מיין וועג אהיים ניט געפונען.

איך געדענק דאס אזוי ווי, וואס זאל איך אייך זאגען? ווי די רעדע פון ללאיד דזשארדזש וועלכע איך האב מיט א אכט יאהר צוריק אין לאנדאן געהערט.

א נארישקייט געדענקט זיך . . .

* * *

נומער 5 עסעקס סטריט איז געווען מיין האטעל וואוהין איך בין פערפאהרען מיט 22 יאהר צוריק קומענדיג קיין ניו־יארק.

מיין געבורטסטאג טראגט מיין קינד אויפ'ן קאפ. איך האב וויכטיגערע זאכען. נומער 5 עסעקס סטריט געדענק איך. איך געדענק אפילו דעם בעל אכסניה מיט זיין חנ'עוודיג יאמולקעלע, מיט זיין הייזעריגער שטימע.

א נארישקייט געדענקט זיך. —

א איד אז ער שפילט שאך מוז אונטערזינגען, פאר זיך הייסט דאס.

שטעהט ער גוט, זינגט ער פארטא, דעם געגנער אויף להכעיס, שטעהט ער שלעכט, זינגט ער פיאנא, שטעהט ער גאך ערגער, מאכט ער א פויזע. ווערט ער הייסט עס גאר אנשווינגען.

איך זינג היינט דאס זעלבע ליעדעל ווי מיט 30 יאהר צוריק ביים שאך.

איך געדענק עס.

א נארישקייט געדענקט זיך.

איך האב מורא אז איך וועל עס געדענקען תמיד. כמעט ווי יענע בלויע הימעל אויגען.

* * *

איך געדענק ווי איך בין איבערראשט געווארען דאס ערשטע מאהל ווען א מענש האט מיר געטהאן אן עולה.

* * *

איך געדענק, פונקט ווי איצט, ווען דער ים, איבער וועלכען מיין שיף האט זיך געגליטשט פאהרענדיג פון ענגלאנד קיין קאנאדע, האט זיך אנגעבראזט און האט געהאט בדעה פון דער שיף מיט אונז אלע אויף איהר א שעהנעם תכלית צו מאכען.

איך געדענק וואס איך האב געפיהלט ווען איך האב געזעהן דעם טויט פאר די אויגען.

א נארישקייט געדענקט זיך.

לכשירחיב וועל איך דעם ענין מעהר מסביר זיין.

די מלחמה פערניכטעט דעם שטארקסטען מין

די מלחמה פערניכטעט דעם שטארקסטען מין

אלע מלחמות האבען פאר די קריגס-פיהרענדע פעלקער קיינמאל קיין גוטע רעזולטאטען ניט געבראכט אפילו פאר די זיעגער. דעם חורבן האבען די פעלקער דערזעהען ערשט נאך דער מלחמה, נאך דעם ווי דער בלוטיגער רויש איז זיי פון קאפ ארויס, נאכדעם ווי זיי האבען זיך פון דעם בלוט-שכרות אויסגעניכטערט. דער שרעקליכער חורבן האט זיך ארויסגעוויזען ערשט דאן ווען די פעלקער האבען דערזעהען אז זיי האבען זייער יוגענד, דעם געזונדען קערן פאר פארטפלאנצונג כמעט אין גאנצען פערניכטעט, און אנשטאט צו וואקסען איז די בעפעלקערונג צוריקגעפאלען, ווי דער פאל איז געווען אין פראנקרייך, נאך דער בעריהמטער נאפאלעאנישער עפאכע.

אבער ווי גרוים דער חורבן איז געווען אין יענער צייט, איז עס געווען א קינדער-שפיעל אין פערגלייך מיט דעם שרעקליכען חורבן וואס די איצטיגע מלחמה פעראורזאכט צווישען די קריגס-פיהרענדע נאציאנען אין אייראפא.

די צוקונפט וועט ביי דיעזע פעלקער זעהען גאנצע דורות פון קליין געוואקסיגע שוואכע מענשען, וועלכע וועלען ניט קענען ארבייטען און וועלכע וועלען זיך אויס שוואכקייט אין גייסט איבערגעבען צו אויסגעלאסענהייט, פערברעכען און ליידיג-געהעריי. די געזונדטע און די שאפענדע וועלען זיין אבגעמעקט צווישען זיי. עס וועלען זיין ווייניגער מענער און פרויען, און די וואס וועלען בלייבען, וועלען זיין שוואכע. מען וועט מוזען האבען וועניגסטענס הונדערט יאהר דיעזען חורבן צו פעריכטען.

מעהרערע בעריהמטע סטאטיסטיקער וועלכע בעאבאכטען גאנץ גענוי דעם גאנג פון דער מלחמה. זאגען פאראוים שרעקליכע נביאות פאר אייראפא. זיי בעגרינדען זייערע נביאות אויף די פאלגענדע פאקטען: דאס פערשווינדען פון די געבורטס-ליסטען פון די געזונדטע, נארמאלע קינדער, אויף דעם אויס'הרג'נען פון דער יוגענד, און דאס וואס די געזונדטע ווערען אבגעריסען פון ווערען טאטעס; ווי אויך אויף דעם פאקט וואס די פאטערס פון די צוקונפטיגע דורות, וועלען צוליעב דער מלחמה זיין פיזיש און גייסטיג קריפעלס.

די ''רהייניש-וועסטפאלישע סטאטיסטיקער געזעלשאפט'' לאזט וויסען אין איהר רעפארט וואס זי האט ערשט ארויסגעגעבען, אז דער פראצענט פון קראנקע מענשען האט זיך צוליעב דער מלחמה, אונגעהויער פערגרעסערט; דער פראצענט פון קראנקע און נארמאלע קינדער ווערט אלס גרעסער און גרעסער, און דער פראצענט פון שטערבע פעלע, ניט אריינגערעכענדיג די וואס שטארבען אויף די שלאכט פעלדער וואקסט מיט אויסערגעוועהנליכער שנעליגקייט.

דער פראצענט פון קראנקע וואס זיינען רעגיסטרירט געווארען אין דעם קראנקען פערזיכערונגס ביורא, איז אויך זעהר געוואקסען. אין די ערשטע זעקס מאנאטען פון קריעג, איז די צאהל געווען צוויי מאל אזוי גרוים ווי אין פריעדענס צייט. אין די אנדערע זעקס מאנאטען איז די צאהל געווען דריי מאל אזוי גרוים.

נאכדעם ווי מען האט אלע געזונדטע מענער אוועקגעשיקט אויפ'ן פראנט, האבען די עלטערע, אבער געזונדטע וואלונטירט און עס זיינען איבערגעבליבען פרויען קינדער און קראנקע מענער. אין שנעל איז געשטיעגען דער פראצענט פון טויטען-פעלע. אין זיבען פון רהייניש-וועסטפאלישע שטעדט, האט דער פראצענט געשטיעגען ביז 35 פון יעדע 1000 איינוואהנער. פאר דעם קריעג זיינען גע-

(פארזעצונג אויף פיידזש 6

דער אמת וועגען דעם געשריי פון די שטאדט פערזארגער

פון שמש.

דער אונטערשיעד אין די קאנטראקטען מיט און אהן דעם ארבייטער פונקט. — וואס די שטאדט טאטעס האבען געטהאן אין דער זאך, און ווי זיי זוכען זיך ארויסצודרעהען פון דער גאנצער געשיכטע. — די קאמפאניעס וואס זיינען פעראינטערעסירט אין דעם.

אין א פריהערדיגען ארטיקעל, האב איך פערשפראכען צו בעווייזען דעם פוסטען געשריי פון די שטאדט פערזארגער, און דעם פערפיהרערשען געשריי פון די בלומריש'דיגע עקאנאמיקער וועלכע זיי גען ניט אזוי אויסען צו פערהיטען דיא שטאדט זאל אויסגעבען וועניגער געלד ווי זיי זיינען אויסען צו שעדיגען די ארבייטער אינטערעסען.

אינ'ם פריהערדיגען ארטיקעל איז אנגעוויעזען געווארען אין וואס דער געשריי בעשטעהט. נעמליך אין 13000 דאלאר וואס די שטאדט גיט אויס איבעריג אויף קאנטראקטען צוליעב דעם "פעיר ווידזש

די שרייהער צוזאמען מיט דער ארבייט פרעסערישער צייטונג בעווייזען אז צייט דער "פעיר ווידזש קלאוז" איז אנגענומען געווארען פאר שטאדטישע קאנטראקטען, דאס הייסט אז יעדער קאמפאניע אדער איינצעלנער אונטערנעהמער וואס האלט א שטאדטישען קאנטראקט מוז צאהלען די ארבייטער א פעיר ווידזש, אזא געהאלט הייסט דאס לויט בעשטימט פון דעם ספעציעלען ווידזש אפיסער, אדער סטענדארט פון דער ארבייטער יוניאן אין עקזיסטענץ, אז זייט דאן האט דיא שטאדט געמוזט צאהלען העכרע פרייזען פאר קאנטראקטס.

אום צו בעווייזען ווי ניט ריכטיג דאס איז און ווי פערפיהרעריש, איז נויטיג בלויז א קוק צו טהאן אויף די שטאדטישע קאנטראקטען פאר די לעצטע 15 יאהר און מען קען גלייך זעהען אז די שטאדט האט ניט נור געצאהלט מעהר זייט דער "פעיר ווידזש קלאוז' איז אריין אין קראפט, נור פערקעהרט, די שטאדט האט געצאהלט וועניגער פארקאנטראקטען מיט דעם פונקט אייהער אהן דעם פונקט.

נאך א זאך איז וויכטיג צו וויסען אין דער אנגעלעגענהייט.

אז הער געשריי וועגען דעם ארבייטער פונקט און די קאנטראקטען האט זיך אנגעפאנגען ווען די שטאדט האט פערלאנגט טענדערס פאר צעמענט.

די ראסעל צעמענט קאמפאניע און די קענעדיען צעמענט קאמפאניע האבען אריינגעגעבען טענדערס.

די ערשטע, דאס הייסט די ראסעל האט אריינגעגעבען א העכערען פרייז און איז וויליג נאכצוקומען אלע פונקטען פון דעם קאנטראקט צוזאמען מיט דעם ארבייטער פונקט.

די צווייטע, דאס הייסט די קענעדיען קאמפאניע וויל א קלענערען פרייז פאר זעלבע צעמענט אבער וויל ניט נאכקומען דעם ארבייטער פונקט.

די איבערנדערמאהנטע צוויי טענדערס זיינען אריינגעגעבען געווארען צו דער באארד אף קאנטראל אונדי באארד אף קאנטראל האט אנגענומען דעם טענדער פון דער ראסעל קאמפאניע צוליעב צוויי טעמים, ערשטענס ווייל די ראסעל צאהלען א פעיר ווידזש און צווייטענס ווייל די שטאדט וויל ניט אונטערשטיצען קיין טראסטען.

די קענעדיע צעמענט קאמפאניע איז געווארען א מין סארט טראסט וועלכער האט שוין ארויסגעטריבען פון מארקעט כמעט אלע צעמענט קאמפאניעס דורך קאנקורענץ און אזוי ווי עס זיינען אבער נאך דא עטליכע צעמענט קאמפאניעס אין אנטעריא זוכט מען זיי איינצושלינגען אדער פערטרייבען געוועהנליך דורך דער אלטער מעטהאדע פון קאנקורענץ.

אויף'ן אפענעם מארקעט האט עס די קענעדיען צעמענט קאמפאניע געקענט טהאן אזוי שנעל אבער ווי עס קומט צו שטאדטישע קאנטראקטען, און נאך מיט אן ארבייטער פונקט אין דעם קענען זיי גאר נישט טהאן, דאס הייסט קענען, קענען זיי יא, דערמיט וואס זיי וואלטען נאכגעגעבען דעם פונקט. זיי זיינען אבער פרינציפעל געגען דעם און אזוי שנעל ווי עס קומט צו אן ארבייטער פראגע איז ביי זיי רעכט צו פערלירען ביזנעס אבי ניט נאכצוגעבען קיין ארבייטער פאדערונגען.

די קאמפאניע וויל דאך אבער בעקומען דעם קאנטראקט פון דער שטאדט, וואס זשע טהוט זי צו דעם, האט זי אנגעשטעלט איהרע משרתים וועלכע טהוען דורך'ן געשריבענעם און גערעדטען ווארט.

די צייטונג איז אהיים מיט א געשריי אז די שטאדט גיט אויס אומזיסטע געלד.

די עקאנאמיסטען שרייען אז מען ווארפט ארויס דאס געלד פון די טעקס צאהלער אין בלאטע, און דער געשריי איז געווען אזוי שטארק אז ווען די פראגע איז פון דער באארד אף קאנטראל געשיקט געווארען צום סיטי קאנסול, האט עס דער סיטי קאונסול צוריק געשיקט צו דער באארד אף קאנטראל.

חוץ דער אורזאכע האבען די שטאדט טאטעס געהאט נאך עטוואס אין זינען פאר דער אבשיקונג פון די קאנטראקטען צוריק.

נור לאמיר פריהער זעהן ווי ווייט דער פונקט פון פעיר ווידזש האט, ווי שטאדט קאליע גימאכט מיר וועלען עס טאקע זעהען מיט צעמענט קאנטראקטען.

די שטאדט האט פאר די לעצטע 15 יאהר געצאהלט די פאלגענדע פרייזען פאר צעמענט :

יאהר,	1900,	2,66 פאר א בארל
יאהר	1900	2,6 פאר א בארל
יאהר	1901	2,38 פאר א בארל
יאהר	1902	1,88½ פאר אברל
יאהר	1903	1,96 פאר א בארל
יאהר	1904	1,80 פאר א בארל
יאהר	1905	1,85 פאר א בארל
יאהר	1906	1,67½ פאר א בארל
יאהר	1907	1,88 פאר א בארל
יאהר	1908	1,28 פאר א בארל
יאהר	1909	1,57 פאר א בארל
יאהר	1910	1,57 פאר א בארל
יאהר	1911	1,59 פאר א בארל
יאהר	1912	1,53 פאר א בארל
יאהר	1913	1,40 פאר א ברל
יאהר	1914	1,40 פאר א בארל
יאהר	1915	1,35 פאר א ברל

יעצט דארף מען געדענקען אז דער פונקט וועגען "פעיר ווידזש קלאוז" איז אריין אין קראפט ערשט אין דעם יאהר 1913 און גלייך קען מען זעהן דעם אונטערשיעד אז מיט א יאהר פריהער איידער דער פונקט איז געווען אין קראפט האט די שטאדט געצאהלט $1,53 פאר א בארל צעמענט און דעם יאהר ווען דער פונקט איז געווען אין קראפט האט עס שוין געקאסט ביליגער.

פאר וואס ?

וואו איז דער פלאץ פאר דעם געשריי פון די עקאנאמיסטען ?

וואו איז חער פלאץ פאר דעם געשריי אז די שטאדט צאהלט טייערער הער פאר וואס דער "פעיר ווידזש קלאוז געפינט זיך אין די קאנטראקטען ?

דער ענטפער איז א פשוטער, דיא אויבענגעבראכטע טאבעליע ווייזט עס גאנץ קלאהר נור די שרייער ווילען ניט קוקען אויף קיין טאבעליעס, זייער צוועק, איז צו פערטהיידיגען די קענעדיען צעמענט קאמפאניע און זעהען אז דער ארבייטער פונקט זאל ארויסגעווארפען ווערען פון די שטאדטישע קאנטראקטען.

וואס האבען אונזערע שטאדט טאטעס געטהאן, זיי האבען די פראגע צוריק געשיקט צו דער באארד אף קאנטראל, ווייל זיי האבען ניט געהאט גענוג מוטה צו האנדלען וועגען דעם.

זאלען זיי עס אנטעהמען, וועלען זיי זיך איינרייסען מיט א גרויסער קאמפאני פון וועלכער זיי ציהען די יאנאקה, פערווארפען דאס, דאס הייסט ארויסנעהמען דעם פונקט פון די קאנטראקטען דארפען זיי געהען געגען די ארבייטער פון וועמען זיי בעקומען די וואוטס יעדען ערשטען פון יאהר.

און פאלגליך האבען זיי זיך געוואלט ארויסדרעהען ווי עס איז, און האבען עס צוריקגעשיקט צו דער באארד אף קאנטראל.

די אינטערסטע שורה איז אז קיין לאגיק, אין אמת שפיעלט דא קיין ראלע ניט וואו עס שפיעלט יא א ראליע איז פער בלענדען די מאסען די אויגען און ארויסרייסען ביים ארבייטער דעם לעצטען ביסן ברויט פון מויל.

אונטער'ן „בוים פון לעבען"

פון דר. טהעאדאר הערצל

אידיש פון ה. גאלדבלום

עס איז געווען א שעהנער זומער טאג אין אונזער גארטען, וואו פיעלע פון די פרוכטען האבען שוין אנגעהויבען צייטיג צו ווערען), האבען אונזערע קינדער געשלאסען בעקאנטשאפט מיט א קליינער לערכע.

די לערכען האבען אפילו ביי אונז געהאט א שלעכטען נאמען, מיר האבען זיי געהאלטען פאר פשוט'ע גנבים, ווייל זיי פלעגען אהן רחמנות פערניכטען אלע קארשען, וואס פלעגען אנהויבען רויט צו ווערען. האנס איז געווען דער ערשטער וואס האט געוואלט ארויסטרעטען געגען די "רויבער" מיט פייל און בויגען, טראץ דעם וואס ער איז זייער פריינד געווען און האט זעהר גערן זייער זינגען געהערט. מיט פיעל שוועריגקייט איז אונז געלונגען איהם אבצוהאלטען פון זיין "העלדענטהאט", מיר האבען איהם ערקלעהרט, ווי פיעל פערפפליכטעט מיר מוזען זיין צו אט דיעזע פויגעל, וואס פילען אן אונזער גארטען מיט שעהנע אנגענעהמע געזאנגען, זיי האבען אלזא א רעכט אלס לוין צו געניסען די פרוכטען פון די בוימער. אמת, זיי טהוען דאס ניט פרעגענדיג אונז, אבער ווען זיי זאלען עס אונז פריהער פרעגען, וואלטען מיר זיי עס דען ניט מיט פערגעניגען ערלויבט ? די קינדער איז דיעזע איינפאכע ערקלעהרונג זעהר געפעלען, און ווען זיי האבען פאר'ן זונענאונטערגאנג בעמערקט, אין גראז א יונגע לערכע, זיינען זיי צוגעגאנגען צו איהר מיט זעהר פריינדליכע אבזיכטען.

דאס פויגעלע האט נאך ניט געקאנט פליהען. עס איז געוויס ארויסגעפאלען פון דער נעסט און האט זיך ניט געקאנט צוריקקעהרען. דאס איז ניט געווען דער פרעכער גנב, וואס פערוויסט אונזערע בוימער — איז געווען א קליינטשינקע, שוואכינקע בעשעפעניש, וואס האט אונוויליג ארויסרופען צו זיך א געפיהל פון רחמנות. די קינדער האבען עס ארומגעריגעלט, געקוקט דערויף מיט מורא און נייגעריגקייט, — דאס פויגעלע איז דאך פארט פאר זיי געוועזען אן אונבעקאנטעס נפש'על. — און אלע דריי קינדער, האלטענדיג פארזיכטיג די הענד אונטער זיך, האבען ניט געוואגט קיינע בעוועגונג צו מאכען. דאס קליינטשיקע ארעמע לערכעלע האט יאמערליך געפיפשטשעט. געוויס ווייל עס האט לעבען זיך די מאמע ניט

ווייל עס האט לעבען זיך די מאמע ניט געהאט, אדער פיליכט דערפאר, ווייל עס איז געווען הונגעריג. די קינדער זיינען באלד געלאפען ברענגען עסען פאר'ן קליין יתומ'ל־פויגעלע. זיי האבען טאקע גלייך געבראכט זעהר געשמאקע נאשערייען : ברעקלעך ווייכען ברויט, קליינע שטיקלעך פרוכט און, אם ענדע, גאנץ רויטע קארשען אומיסטען אבגעריסענע פאר'ן גנב'ל, וועלכער איז נאך ניט געווען שטארק גענוג צו זינדיגען כאפענדיג דאס קליינע לערכעלע אבער איז הילפלאז ארומגעשפרונגען אויפ'ן גראז, גלייך ווי עס האט דיעזע געשמאקע מאכלים גאר ניט בעמערקט. דערווייל איז שוין די זון פערגאנגען. די קינדער האבען זיך געמוזט אהיים צוריקקעהרען. און מיט א זעהר שווערען געמיטה האבען זיי זיך געשיידעט מיט זייער פויגעלע, וואס וועט מוזען זיין די נאכט פערברענגען אין גארטען אהן א שום בעשיצונג. ליגענדיג אין בעט, האבען די קינדער נאך אלץ ניט אויפגעהערט צו ריידען פון זייער אונגליקליכער בעקאנטשאפט, און דאס געשטאלט פון דעם קליינינקען ארעמען לערכעלע האט אהן צווייפעל ארומגענומען מיט זיינע פליגעלעך די קינדערשע חלומות פון דיעזער נאכט.

דעם נעקסטען מארגען איז דאס פויגעלע געווען טויט. איינע פון די שוועסטערלעך פאולינא אדער טרודא האט גאנץ פריה געפונען דאס אטהעמלאזע קליינע קערפערל אין גראז, און צום ערשטען מאל אין זייער לעבען האבען די קינדער טויט פאר זייערע בליקען ערבליקט. דאס קליינע לערכעלע, מיט וועלכען זיי האבען זיך ערשט נעכטען אזוי געפרעהט, איז איצט אזוי העסליך אין גאנצען בלוי געלעגען אויפ'ן רוקענדעל, דאס קעפעלע קראמפהאפט אראבגעהאנגען אויף א זייט די אייגעלעך דונקעל פערגלעזט. א גאנצע מחנה מוראשקעס זיינען געקראכען ארום דעם פויגעלעס קערפערל. מען האט געדארפט דאס פויגעלע אברוימען פון דעם גראז. די קינדער האבען בעשלאסען צו בעערדיגען דאס אונגליקליכע לערכעלע מיט פאמפעזען פאראד. אנפאנגס דארף מען אויסזוכען עפעס א גינסטיגען פלאץ, און עס איז טאקע באלד געפונען געווארען : דאס איז געווען א פראכטפאלעס ארט אונטער'ן אייביגגרינענדען בוים, וואס איז געשטאנען אין גארטען.

— ווי רופט מען דיעזען בוים ט — האבען די קינדער געפרעגט. און האבען בעקומען אן ענטפער : טואי, אדער דער בוים פון לעבען.

דער נאמען פון דעם בוים איז זיי געפעלען געווארען און עס איז געווען בעשלאסען דא טאקי צו בעערדיגען דאס פויגעלע. אלע האבען זיך אין דרייען גענומען גראבען ביז דאס גריבעלע איז ניט געווארען גרויס גענוג. דאן האט האנס צוגעפיהרט זיין וועגעל ; דאס קרענערל איז פארזיכטיג אויפגעהויבען געווארען פון דער ערד, ארייפגעלעגט אויפ'ן וועגעלע און בעדעקט מיט בלימעלעך. דאס וועגעלע האט זיך לאנגזאם געצויגען צום קבר'ל אונטער'ן בוים פון לעבען. דאן האבען זיי איבערגעקעהרט דאס וועגעלע, דאס פויגעלע איז ארויסגעפאלען. די קינדער האבען עס צוגעדעקט מיט עטליכע בלעטלעך און פערשאטען דאס קבר'ל. נאכהער האבען זיי פון דינער גאלדענער זאמד א קליין בערגעלע אנגעשאטען. דערביי האט האנס געפיהלפאל אויסגערופען : "דיעזעס זאמד איז א צייכען פון טרויער". פאולינא האט פערזעצט אויף דעם בערגעלע א רויזען קוסט און האט געזאגט : "איך וועל לאנג, לאנג טרויערען און בענקען נאך דיעזען קליינעם לערכעלע". און דערמיט האט זיך די צערעמאניע פערענדיגט. אבער זעהר לאנג נאך האבען זיי דערמאהנט דאס ארעמע פויגעלע, וואס איז אזוי וועניג מיט זיי געוועזען און איז יעצט אויף אייביג אנשלאפען געווארען אונטער'ן בוים פון לעבען. יעדען טאג פלעגען די קינדער קומען מיט זייערע לייקעלעך, בעגיסען דאס קבר'ל און דאס רויזען בוימעלע. די ליעבע צום אנדענקען פונ'ם פויגעלע איז ביי זיי אזוי שטארק געווען, אז איינמאל האט זיך טרודא געפרעגט : "פאפא, האסטו מיך בעסער ליעב, ווי דאס פערשטארבענע לערכעלע ?" ווייל דאס פערשטארבענע לערכעלע האט מען דאך געוויס ליעב געהאט, הגם וועגען דער פויגעלע האט מען נעוואוסט נאר דאס, אז עס האט געלעבט און איז געשטארבען נאך פריהער איידער עס האט זיך אויסגעלערענט צו גנב'ענען קארשען.

באלד נאכ'ן פאל מיט דער לערכעלע זיינען אנגעקומען צייטען פון גרויס'ן קימער. טאג און נאכט איז דאס ווייסע בעטעלע געשטאנען ניט פארבעט און דארין איז געלעגען די קראנקע פאולינא. פון איהרע רויטע בעקעלעך פלעגט די פארב ביסלעכווייז פערשווינדען, ביז זיי זיינען געווארען אזוי ווייס, ווי דאס קישעלע, אויף וועלכען עס האט גערוהט איהר בלאנדעס קעפעלע. איהרע קליינינקע הוייסע הענטעלעך זיינען געווארען אלץ צארטער אלץ שוואכער. און אין יעדען אבער האט זי געפיהלט שמערצען. זי האט מעהר ניט געקאנט בעוועגען מיט איהר פיסעלע, און ווען די מאמא אדער די קראנקע וועכטערין האט עס איהר אויפגעהויבען, האט זי אזוי שטארק געשריען, אז זייערע אויגען האבען זיך אפט אנגעפילט מיט טרעהרען, זיי האבען אבער געשלונגען זייערע טרעהרען, אום צו פערבארגען פון דער קראנקער, ווייל אונזער קראנק פויגעלע האט גוט פערשטאנען איהרע ליידען און איז ניט געווען אזוי שטילשווייגענד, ווי די לערכע אין גארטען. זי פלעגט זיך נאכפרעגען נאך די אורזאכען פון איהר קראנקהייט, און האט זי געזוכט, ווי געוועהנליך אלע קינדער פון איהר אלטער, אין די הימלען. איהר קראנקהייט איז אהן צווייפעל געווען א שטראף פון גאט און זי האט איהם געפרעגט, ווארום האט ער איף איהר אנגעשיקט אזעלכע ליידען ? זי, וועלכע האט אימער פון איהם גערעדט, און האט אימער ערפילט זיינע געבאט. פארוואס קומט עס איהר ? איין מאל האט זיך איהר געצייגט, אז זי האט געפונען אן ענטפער. פאריגע וואך איז זי ניט געווען גענוג געהארכזאם. איז פי לייכט איהר קראנקהייט ניט געווען אלס בעשטראפונג פאר איהר דיעזער זינד ? חוץ האט זי געפיהרט איהר געשפרעך מיט גאט, וועלכער איז אזוי נאהענט דעם קינדערישען הארץ, וועלכער איז אבער אזוי שטארק פערנומען : ער מוז שטעהן געבען אזוי פיעל קינדערשע בעטלעך און אויס הערען די קלאגען און ביטען פון די אונשולדיגע קינדערשע ליפעלעך. און אפט פלעגט זי בעטען : "גאטעניו, איך בעט דיך, טהו אזוי, אז איך זאל שנעלער געזונד ווערען !" און ווער עס איז דאן געוועזען נעבען איהר און האט געהערט איהר זאנפטע שטילע שטימע דער האט שטארק, שטארק געמוזט פערבייסען די ליפען זום זיך ניט צו צוזליפען. איהר פנים'על איז אזוי געווען בלאס און ארונטער. און אין אבענד פלעגט זי צוזייפלעגען איהרע קראנקע הענטעלעך, ווי אימער און פלעגט זאגען די אלטע ווערטער פון דער תפילה :

קראנקען הערצען זענדע רוה,
מיעדע אויגען שליעסע צו,
לאז דען מאנד אין הימעל שטעהן
און די שטילע וועלט ביזועהען !

און דערצו נאך א צוזאץ, וואס די קינדער האבען זעלבסט פערפאסט : "גאטעניו, שיק מארגען א שעהנעם וועטער ! א דאנק פאר היינטיגען גוטען טאג !" מורמלעדיג דיעזע ווערטער, איז איהר נשמה'לע אזוי ריין און לייכט געווען, א פורכטזאמער בליק האט אונוויליג געשוועבט אין די פענסטער : צו זיינען זיי ניט שטארק פערמאכט געווען, צו זאל זי עס איז אנבעמערקט ניט ארויספליהען !

יא, גאט מוז ליעב האבען די קינדער, ווייל זיי דאנקען איהם אויך פאר שלעכטע טעג ווי פאר גוטע. עס איז געווען אין מיטען זומער. ביז די זון האט געשיינט אין הימעל, זיינען די פענסטער געבליבען אפען. די קליינע קראנקע איז געלעגען און האט מיט בענקעניש געקוקט הין, אויף די גרינע ביימער. צווישען די ביימער האבען די לערכען געזונגען. זיי האבען געזונגען פרעהליכע לידעלעך, אזוי ווי ס'וואלט אין דיעזען גארטען ניט פערלוירען געווארען ערשט ניט לאנג איינער פון זייערע ברידערלעך . . . און געגען איבער דעם פענסטער, צווישען די בעריאזקעס (בריקען), אונטען ביי די עפעל ביימער, אדער אויפ'ן בערגעל וואו איז בעדעקט מיט סאסנעס (פיכטען), האבען זיך געשפיעלט האנס און טרודא, זיי האבען אהן צווייפעל שטארק מיטלייד געהאט מיט זייער קראנקע שוועסטערל און האבען זיך געשפיעלט שטיל אבער זיי האבען זיך פארט געשפיעלט . . . מען האט יעצט וועניגער אויף זיי אכטונג געגעבען, האבען זיי זיך בענוצט מיט פיעל מעהר פרייהייט, ווי אין איין אנדער צייט. דער גארטען איז יעצט אין גאנצען געווען אין זייער רשות, און איז יעצט געוועזען זייער אמת'ער גן־עדן. זיי האבען זיך געשפיעלט, וויפיעל זייער הארץ האט געגליסט, זיי האבען זיך נאכגעיאגט נאך שמעטערלינגע, געקראכען צווישען די קוסטען, געפלוידערט דורכ'ן פלויט מיט די שכנים'ס קינדער, זיך געווארפען מיט באלס געריסען בלומען, געגאסט פערשיעדענע יאגדעס, געפלאכטען קראנצען, און אנגעטהאן אויף זייערע קעפעלעך, און איבער אלעם האט געשיינט די זון. און די טעג, אט דיעזע שרעקליכע טעג, ווען זייער שוועסטערל האט געהאלטען ביים שטארבען האט זיך עס פאר זייער קינדערישען עגאאיזם נעקענט ציינען אלס אונוויכטיגעס... ווייל "ערד בויב פון לעבען לעבט דאך אייביג".

אבער נאך זיסער פון דער געזונדהייט זעלבסט איז דאס געזונד ווערען. ווען דאס כמעט שוין פערלוירענע קינד הויבט אן געזונד ווערען — איז דאן א גרויסער יום טוב. דער גאנצער גארטען ווערט דאפעלט גרינער, די גאנצע לופט ציינט זיך ווי אנגעזאפט מיט געזאנג, עס ווילט זיך אזוי דריקען די האנד פון דעם גערטנער, די שכנים, די דורכגעהענדע. "דאס קינד פאנגט זיך דאך אן בעסער צו ווערען !" די ערהאלענדע קראנקע האט מען ארויסגעלעגט אויף א טראג בעטעל און ארויסגעטראגען אין גארטען.

מיט ברייט צועפענטע אויגען פון בעוואונדערונג האט זי געווארפען בליקען אויף אלעם ארום זיך. זי איז אויפ'ס ניי געווארען די בעזיצערין פון דעם גאנצען רייץ און פראכט פון דער וועלט. אין איינעגע טעג ארום איז זי שוין געזעסען אויף איהר שטוהל נאך אפילו זעהר אבגעשוואכט, אבער בעדייטענד מעהר פרעה ליך און מוטהיג. נאכהער אט זי זיך אויפ'ס ניי אנגעהויבען לערנען געהן, און עס איז איהר געלונגען. זי איז געגאנגען אליין זי איז שוין געלאפען. און ביסלעכווייז איז אלעס געווארען ווי פריהער.

וואס פאר א וואונדערבארע רעטענישען ליגען אין א גאר געוועהנליכער פאסירונג ! מיר בעמערקען עס כמעט ניט. מיר וואלטען פיהלען זעהר אייגזאם און אנגסטליך צווישען דעם געהיימניספאלען און אונערקלעהרבארען, אין וועלכען מיר לעבען, ווען מיר זאלען ניט בעזיצען אט דעם זאנדערבארען געשמאק, וואס איז טהייערער פון אלע מתנות פון דער ערד — די מתנה פון פערגעסען. און אין דעם איבערציינגען עס אונז אונזערע קינדער — דער רייגער שפיגעל פון אונז זעלבסט.

אין דער צייט, וועלכע ווערט בעצייכענט אין אונזער היימישער בראניק, אלס די ערא פון דעם ערהאלען זיך, האבען די קינדער וויעדער אמאל בעקומען א פויגעלע, דאס איז געווען א געלעס קאנאריקעל, וועלכעס האט זארגלאז געלעבט אין איהר שטייגעלע, וואו עס פלעגט שטענדיג בעקומען אין איבערפלוס קערנער און נאשערייען. די ערואיגערונג פון דעם קליינעם לערכעלע איז אין גאנצען פערשוואונדען געווארען דורך דער וועזנגהייט פון דעם נייעם גאסט. אבער דא ניט לאנג איז אויך דאס קאנאריקעל אוועק אין דעם לאנד, פון וואנען עס ווט זיך שוין קיינמאל ניט צוריקקעהרען. ווי האבען זיך די קינדער בעצויגען צו אט דיעזער טראגעדיע ? די ביידע עלטערען האבען ביטער געוויינט, און זייער פריילין האט זיי אויך נאכגעהאלטען, נור טרודא האט ארויסגעצייגט צום אנדענקען פון דעם פערשטארבענעם פריינד א שטוינענדע גלייכגילטיגקייט. זי האט זאגאר פאר געשלאגען באלד נאכ'ן פויגעלעס טויט עס אבצוראמען . . . דיעזער פארשלאג האט ביי אלעמען ארויסגערופען אבשיי און צארן, און טרודא איז מיט ציטערנדע ליפעלעך אוועק א פערשעהמטע און ערביטערטע. די איבעריגע אבער האבען דערביי ארויסגעצייגט א מערקווירדיגען בעגייסטערטען מיטגעפיהל.

האנס האט אין שעהנע ווערטער געמאהלען עכט אינטערעסאנטע שטריכען פון דעם קאנאריקעלס לעבען, וואס מיר אלע האבען ניט גענוג גוואוסט דערפון. מיט טרעהרען אין די אויגען האט ער בעשריבען דעם גאנצען גאנג פון זיין קראנקהייט. דער ארעמער פאציענט — האט ער דערצעהלט — איז די לעצטע טעג אזוי שוואך געוועזען, ער האט זיך ניט געקאנט האלטען אויף דעם שטאנגעלע און איז אלע מינוט ארונטערגעפאלען. מיר האבען באלד איינגעלאדען דעם וועטערינארנעם דאקטאר, ער איז שוין אבער געקומען צו שפעט, דאס פויגעלע האט געהאלטען ביים שטארבען. און אין דער פריה, ווען מיר זיינען צוגעקומען צום שטייגעל אי זשוין דאס ארעמע קאנאריקעל געלעגען בעוועגלאז".

אום צו טרייסטען די קינדער אין זייער פערלוסט, האבען מיר זיי פערשפראכען איין אנדער פויגעלע. אבער פאולינא האט דערויף געזאגט. "ניין, איך וויל ניט קיין אנדערעס. דו בינדסט זיך צו צו דעם און נאכהער שטארבט עס גאר."

האנס האט אנגעווענדעט זיין גאנצע אויפמערקזאמקייט, מען זאל דעם פערשטארבענעם פריינד אבגעבען די לעצטע עהרע ווי עס דארף צו זיין, און האט פאנטאזירט צו ערווערבען א גלעזערען זארגלע כדי מען אין איפשריפט "אונזער טהייער טהייער פויגעלע" נאר אם ענדע האט ער זיך געמוזט בענוגענען מיט א מעהר בעשיידענער לויה. דאס פויגעלע האט מען בעגראבען אין גארטען אונטער'ן בוים פון לעבען נעבען דעם קליינעם לערכעלע. און עס איז געווען פעסט בעשלאסען, מען זאל פריהלינג אויך אויף דעם קבר'ל א קוסט רויזען פערפלאנצען, נור ווער ווייסט צי וועט אויך דאס פויגעלע ביז אין יענער צייט ניט פערגעסען ווערען ?..

קינדער חלומ'ען פון דעם לעבען, ווי פון איין אונבעקאנטער וואונדערבארער מעלאדיע, און מיר ערוואקסענע קוקען אויך אויף דעם לעבען אנדערש, ווען מיר קוקען דערויף מיט די אויגען פון אונזערע קינדער. אלעס וואס רינגעלט אונז דא ארום, איז פול מיט געטליכע געהיימניסע. אזוי ווי דאס קליינע לערכעלע קומט פלוצלונג צופליהען אויף דעם גרינעם גראז און ווערט נאכהער פערשוואונדען. אונטער'ן בוים פון לעבען, אזוי פיעלעס וואס פאסירט מיט אונז קומט אונבעוואוסט פון וואנען, און ווערט פערשוואונדען אונבעוואוסט וואוהין. אבער אהן די קינדער וואלטען מיר דאס אלעס ניט בעמערקט, אין זייער זארגלאזער נאאיוויטעט, ערשיינען זיי אלס אונזערע לעהרער. א דאנק זיי עפענט זיך פאר אונז דאס לעבען אזוי, ווי עס דארף זיין אין דער ווירקליכקייט : געהיימניספאלעס און שעהנעס, ווייל די קינדער איז דאס לעבען זעלבסט. זיי עפענען אונז די אויגען אויף דעם אלטעגליכע. און בעמערקט : דאס אלטעגליכע צייגט זיך ארויס פאר אונז פיעל בעדייטענדער ווי דאס אונגעוועהנליכע, דערפאר פיליכט, ווייל עס איז אויך אונענדליך און ווידערהאלט זיך ריטהמיש. דאס וואס איין איינצעלנער מענש לעבט דורך מיט זיינע קינדער. זיין קומער און פרייד, דאס שווערע און ליכטיגע — דאס אלעס ווערט גלייכצייטיג אויך דורכגעלעבט פון אלע. און דאך, זאל ער נאר אונז דערצעהלען פון זיינע איבערלעבונגען, איינפאך אהן פארבען ווי אלעס איז געשעהען, וועט עס מאכען טרייסלען די טיעפסטע סטרונעס פון אונזערע נשמות גלייך ער וואלט א פאעט געווען. אזוי איז אונזער לעבען, א דאנק די קינדער, ווערט דאס ווערטפאללער טיעפער און שעהנער.

וואס פאר אונגליקליכע זיינען די יעניגע מענשען ביי וועמען עס זיינען קיינע קינדער ניטא ! !

„גארנישט חוץ בלעטער"

ניט מעה בלעטער צו זאמען געמישט מיט זאמד. שמוץ און שטעקלאך נור אויסגעקליבענע בלעטער

"SALADA"

האט די רעפוטאציע אלס די רייגסטע און פאלקאמענסטע טהע וואס ווערט פער קויפט.

שווארץ גרין אדער געמישט. בלויז פער זיגעלטע פעקלאך.

וואס עס טהוען די לאנדאנער אידען

לאנדאן אנטעריא.

די גרויסע נדבות וואס די אידען פון לאנדאן אנטעריא האבען געגעבען צום פאנד פאר די הילפע פון די מלחמה קרבנות זיינען ווירקליך שטוינענד און או בעראשענד. לאנדאן צעהלט בלויז הונדערט אידישע פאמיליען וועלכע זייגען נאך גאנץ ווייט פון בעזיטצען פערמעגענס פון מיליאנען אדער טויזענדער אמעריסטענס ארבייטער, מיט א גאנץ קליינע צאהל געשעפטסלייטע אדער קרעמער, האבען זיי אין פערלויף פון דער לעצטער צייט גראדע ווען דער קאלטער ווינטער האט זיך אוועק געשטעלט, געוויעזען דיא וועלט דאס אידען האבען הייסע הערצער און ווארימע נשמות, מיט דעם וואס זייא האבען ביי־געשטייערט א סומע נאהענט פון צוויי טויזענד דאלער וועלכע איז אוועק געשיקט געווארען אין ניו יארק.

די אידען אין לאנדאן קענען דיענען אלס מוסטער פיר אידען אין אנדערע שטעדט און שטעדטלאך פון אמעריקא מיט זייערע גוטע מדות פון רחמנות און צדקה.

לאנדאן האט אויך. שוהלען מיט די נעמען בני ישראל און בני משה, 2 שוחטים, רעווערענד יהושע זאלצבערג און רעוו יצחק פיליפ. הער יוסף דרוקער, הער גבאי פון בני ישראל, איז א גרויסער מפנים אורח, ומוקיר תלמידי חכמים און מזכה רבים.

נחמן העללער.

קויפט לויט אייער וואונש פון דעם גרויסען וואג אויסוואהל

— פון דער —

פיורִיטי מעהל

(פאמיליע)

פערלאנגט עס ביי אייער גראסער

ווען אייער גראסער האט ניט „פיוריטי מעהל" אין סטאק— טעלעפאנירט מיין 7640

Western Canada Flour Mills Company, Limited
74 KING STREET EAST
TORONTO

ד. ווהייטסאן
מיוזיקאל דירעקטאר
89 ארטהור סטריט
טעלעפאן קאלעדזש 1834

לעסאנס ווערען געגעבען אויף וויאלין, וויאלא, פלייט, קלארינעט, קארנעט, א. ז. וו.

ג. אן מיוזיק פאר בעלער, קאנצערטען' חתונות און איבערהויפּט פאר שמחות.
צופרידענהייט גאראנטירט
בעשעפטיגט די בעסטע אידישע מיוזיקער

פעדלערס און סטארקיפּערס

אויב איהר זייט סמארט גענוג און ווילט מאכען געלד פאראוואס ווייסט איהר ניט דעם ריכטיגען פלאץ וואו קויפען אייערע וואארע ביליג קומט צו ד. דייוויס 129-131 קווין סטריט וועסט וואו איהר וועט קריגען צו יעדער צייט דזשאבס, קלאָוערינג לייגס, פון קלאדינג און דזשענטס פארנישינג צו די ביליגסטע פרייזען און ראיעל בעהאנדלונג מיר פער בייטען ווארע אויב ניט צופריערענשטעלענד־גיט אונז א טרייעל און שפּארט געלד ביים קויפען

די דייוויס 129־131 קווין סטריט וועסט טאראנטא
מיר קויפען אללערליי דזשאבס צו יע דער צייט

פיקפארד פּאפּולאריטעט קאנטעסט

די גרויסע רייס נעהט אן! שטימט איהר פאר אייערע בעליעבטעסטע קאנדידאטען? גערעכט איהר קענטהעל פען איינעם פון אייערע פריינדע צו מאכען זיך אנגאמען אין מאוווינג פּיקט שורס.

אויב יעמאנד וויל אריינטרעטען אין דיזען וואונדערבארען קאנטעסט. זאלען זיך פערשרייבען גלייך זייער נעמען אינ'ם מערי פּיקפארד טהעאטער קארנער קווין און ספּידיינא.

ה. יאנאווער — טעלעפאן מיין 6886
א. ראזענפעלד — טעלעפאן קאלעדזש 6089
זיינען די
טאראנטא קאהל קאמפּאני
—91 ענגעס סטריט — — פאן אפיס עדעלייד 2029—
פערקויפען נור
ELIAS ROGERS CO'S. ANTHRACITE
יעדער לאַט קוילען אדער האלץ, ווערט דעליווערט מיט ראדזשערס טיקעטס,—פיר קוואליטעט און וואג גאראנטירט.

נעהט וואו אלע נעהן.

אלע שניידער און פעדלער קויפען זייערע וואארעס און טרימינגס פאר סוטס און אווערקאוטס ביי

ליובינסקין די ספּעציעלע אגענטען פון גרעסטע און בעסטע ענגלישע און סקאטלענדער וואולען מיללס.

פאר וואס ניט איהר? אונזער נאמען איז א גאראנטי פאר קוואליטעט און ראיעלע בעהאנדלונג

J. LUBINSKY, 248 Simcoe Street, Toronto
TELEPHONE MAIN 6446

פעדלערס און סטאר קיפּער'ס

די בעסטע סגולה אנצוהאלטען קאסטומערס און צו מאכען געלד איז צו קויפען דריי־גודס, ריינקאוטס, פענסי גודס, דזשועלערי און נאוועלטיס ביי קאפּלאן און קא.

האלסייל און דזשאבער 229 קווין סטריט וועסט טאראנטא, דער בעוואוסטער האלסייל פּלאץ וואו פיעל פעדלער זיינען בערייכט געוואָרען. דזשאבלאטס זיינען שטענדיג דא. ארדערס פּינקטליך אטענדעט.

קאפּלאן און קא. דזשאבער 229 קווין סטריט וועסט, טאראנטא אנט.
טעלעפאן ארעלייד 3772.

לאזט ניט דורך די געלעגענהייט
פאטאגראפער סורדין

מאכט בעקאנט דעם אידישען פּובליקום פון טאראנטא דאָס ביי מיר אין פאטאגראפיע 16 קעמעראן סטריט ווערען געמאכט גוטע פּיקטשעס צו די ביליגסטע פרייזען פון דעם 15־טען יאנואר, אונטער דער אויפזיכט פון א גוטען פאטאגראפער וועלכער ארבייט דריי יאהר צייט אין דער גרעסטער ענגלישער פאטאגראפיע, די ארבייט ווערט געפינישט אויף די בעסטע פּייפּערס און דיא שעהנסטע מאונטס.

די פאטאגראפיע איז אפען פון 9 א זייגער ביז 6 פארנאכט שטענדיג
פּאסט קארד 50 סענט א דאזען קעבינעט $1,50 א דאזען, העף קאבינעט $1,00 א דאזען פאמיליען גרופּעס $3,00 א דאזען,
גרויסע בילדער ווערען געמאכט פון אלע פּיקטשעס,
קומט און איבערצייגט אייך פאר דער ארבייט גאראנטירט,
ניט לאזט [illegible] די געלעגענהייט. קומט אין 16 קעמערען סטריט

מ. העלער
176½ קווין סט. וועסט טאראנטא

נייעס פאר אידען!
איין אידישע סטאר פאר אידען

מיר מאכען אלערליי דזשועלערי גלייך אויפ'ן פלאץ. חתונה רינגען געמאכט ווייל איהר ווארט. מיר פיקסען אלערליי דזשולערי באר דעם ביליגסטען פרייז.
14 קערעט חתונה רינגען 80 סענט א פּעניוויים. 18 קערעט חתונה רינגען $1.00 א פּעני־וויים.

וואטשעס געקלינט גוט און גאראנטירט, 40 סענט. מיין ספּרינגס 40 סענט, הייר־ספרינג 40 סענט, דזשועלס 40 סענט, סטעפּס 50 ס מיר מאכען אייערע אלטע דזשועלערי ווי נייע פיר א קליינעם פרייז. אלערליי ברילען ריכטיג געפּאסט צו אייערע אויגען 98 סענט מיר גיבען אייך ראיעלע סחורה פאר דעם ביליגסטען פרייז.

די מלחמה פערניכטעט דעם שטאַרקען מין

(פאָרזעצונג פון פוירזש 4)

שטאַרבען בלויז 19 פון יעדע 1000, דער פּראָצענט פון טויטען־פעלע ביי די עלטערע און שוואכערע מענשען איז נאָך פיעל גרעסער דערפאר; ווייל זיי מוזען טהון געוויסע ארבייטען וואס זיינען צו שווער פאר זיי.

דער פּראָצענט פון געבורטען ווייזט אז די סטאטיסטישע געזעלשאפט איז זעהר שטאַרק געפאלען. אין דייטשלאנד אליין וועלען געבוירען ווערען 500 טויזענד קינדער ווייניגער, אין דעם יאַהר וואס האט זיך אָנגעפאנגען מאי, 1915. די פאָטערס פון דיזע קינדער וואלטען געווען רעזערוויסטען פון דער אקטיווער ארמעע אדער פון דעם לאנדוועהר — אלע מענער פון מיטעל יאהרען און אינגער. פון דעם שטאַנדפונקט פון ענטוויקלען די בעפעלקרונג, העבאַן זייערע פאמיליען אויפגעהערט צו עקזיסטירען. די צאָהל קינדער וואס ווערען געבוירען פון שוואכע און קראנקע איז צו גרויס.

"נאָך 12 מאָנאטען מלחמה" — זאָגט די סטאטיסטישע געזעלשאפט — וועלען די רעזולטאטען זיין אזעלכע, אז זיי וועלען איינפאך סטראשען אונזער עקזיסטענץ אלס א נאציאָן. אונזער יוגענד, וועלכע וועט נאטירליך באלד הייראטהען, וועט אוועקגענומען ווערען צום פראָנט, און נאָך א יאָהר פון פערמעהרונג וועט אָבגעשניטען ווערען. באלד וועט יעדער, מעהר אדער ווייניגער, געזונדטער מאן זיין ביים פראָנט און נאָר די וועלכע זיינען פיזיש הילפלאָז וועלען זיין טאטעס. פון דעם שטאַנדפונקט פון נאציאָנאלער זיכערהייט מאכט דאָס אפשר יט אויס, ווייל אלע איבריגע קריגס־פיהרענדע לענדער זיינען אזוי, אבער פון דעם שטאַנדפונקט פון נאציאָנאלער געזונדהייט וועט דאָס נאָך דער מלחמה זיין זעהר געפעהרליך.

ניט אלע אייראפעאישע לענדער וועלען ליידען גלייך. אם ערגסטען פון אלע וועלען ליידען דייטשלאנד און פראנקרייך, וועלכע האבען כמעט יעדען בירגער געשיקט צום פראָנט. נאָך זיי קומען איטאליען און עסטרייך, ווייל דיזע צוויי לענדער האבען קלענערע ארמעען לוים דעם פראָצעס פון זייער בעפעלקערונג. רוסלאנד וועט נאָך ווייניגער ליידען; זי האט 175 מיליאָן איינוואָהנער געגען דייטשלאנד'ס 67 מיליאָן אבער דייטשלאנד האט א גרעסערע צאָהל סאלדאטען אויף די שלאכט פעלדער.

פון דעם מאראליטען און גייסטיגען שטאַנדפונקט, ליידעט עסטרייך אם שטאַרקסטען, די "וויענער צייט" האָט אָנגעהויבען דרוקען א סעריע ארטיקלען, אין וועלכע זי האט בעוויזען ווי די פארברעכענס האבען זיך שטארק פארפאנגען אבער די צענזור האט דיזע ארטיקלען אונטערדריקט.

ציפערען וואס די וויענער אנטראפּאָלאָגיטע געזעלשאפט האט אבגעדרוקט, בעווייזען ווי זייט דער קריעג האט אָנגעהויבען, האבען זיך שרעקליך פארמעהרט פערברעכענס, זעלבסט־מאָרדען און וואהנזין, און אז די צאָהל האלט אין וואקסען.

די מענער וואס מען האט גענומען אין קריעג האבען אלע בעלאנגט צו די געזונטע און נארמאלע פון דער געזעלשאפט. די פארברעכער, די פאראזיטען און דעגענערירטע זיינען געבליבען אין דער היים, און זיי פראדוצירען מעהר פערברעכענס ווי אין צייט פון פריעדען.

און אויב דאָס איז נאָך ווייניג, ליידען די פרויען אויך זעהר פיעל דורך דער מלחמה, וואס רופט זיך שלעכט אָב אויף זייער געזונד. דאָס פעהלען פון געזונדטע טאטעס איז נאָך פערערגערט געוואָרען דורך דער גרויסער צאָהל קראנקע מאמעס. זייט די מענער זיינען פערשוואונדען געוואָרען, טהוען פרויען א סך מענערשע ארבייט, וואס מיינט דאָס פערנאכלעסיגען פון קינדער און דאָס אונטערגראבען פון זייער געזונד.

דייטשלאנד'ס מעדיציינישע זשורנאלען ערקלעהרען, אז דורכדעם וואס די פרויען ארבייטען צו שווער האט זיך זייער שטארבען־פראצענט פערגרעסערט אזוי אויך צווישען די קינדער פון וועלכע פיעלע שטארבען דורך פערשיעדענע אונגליקס פעלע ווייל עס איז ניטא ווער עס זאל אויף זיי אכטונג געבען.

"די ארבייט וואס די קוילען גרעבער פלעגען טהון, ווערט איצט געטהאן פון פרויען, ווייל די ערשטע געפינען זיך אויפ'ן שלאכטפעלד" זאָגט א בעריהמטער מעדיציינישער און מינען אינספּעקטאָר. "דאָס איז די שווערסטע ארבייט וואס פרויען קענען טהון. דאָס שאדט זיי צו זייער געזונד און זייערע פאמיליען ליידען זעהר דורכדעם. יונגע מיידלאך וואס וואלטען זיך בעדארפט לערנען ווי צו זיין בעלי הבית'טעס שלעפען קויהלען וועגעלך. די ארבייט וואס די פרויען טהוען, וועט אפשר זיין א שעהן בלאט אין אונזער געשיכטע, אבער עס וועט האבען זעהר א שעדליכען איינפלוס אויף די צוקינפטיגע דורות".

אזוי ארבייט דער גאָט פון מלחמה מיט א צוויי שארפיגען שווערד: ער קוילעט אויס די איצטיגע און צוקריפעלטע און צושטערט די קומענדע דורות.

ל. ק—.

לעבען און וועגעטירען

עס איז א גרויסער חילוק!

וועגעטירען הייסט פיהרען א לעבען פון א פלאנצונג.

עס איז טאקי ניט קיין טויט, קיין לעבען איז עס אבער אויך ניט.

לעבען איז גאר אן אנדער ענין.

ווער עס האט ניט געזעהען מר. און מרס. וויסמאן און מאדאם בלאק אין דער שעהנער פיעסע "דער רויטער זונטאג" האט קיין שעהנס אין זיין לעבען ניט געזעהן.

ער האט ניט געלעבט.

מען שפּיעלט זי דעם 15-טען.

קומענדען דינסטאג הייסט דאָס.

חתן כּלה
זאָלען דאָס נעהמען אין אכט!

מעררידזש לייסענס
קאן מען קריגען אין אפיס פון
"אידישען זשורנאל"

נאָטיס!
דיא יעניגע וואס וועלען דא נעהמען זייערע מעררידזש לייסענס וועלען קריגען געדרוקט א שעהנעם בעריכט פון זייער חתונה. פריי

בענוצט זיך מיט דיזע געלעגענהייט!

אדרעס פון דעם זשורנאל
251-253 קווין סטריט וועסט

LYRIC THEATRE
ליריק טהעאטער, ענגעס סט.

ווילקאמען אונזערע גרויסע געסט
מר. און מרס. ווייסמאן
פרייטאג אבענד דעם 11־טען פעברואר
די מאַכט פון ליידענשאפט
אין 4 אקטען פון ז. ליבין

שבת מאַטעניע דעם 12־טען פעברואר
ביליגע פרייזען 10 סענט 20 סענט און 30 סענט
די געצוואונגענע חופה
אדער "ניט געפאמפעט"
אין 4 אקטען פון אנשעל שור

שבת אווענד דעם 12 פעברואר
זיין ווייבס פריינד

זונטאג אבענד דעם 13 פעברואר
א גרויסער קאנצערט

געדענקט!
דעם 15־טען פעברואר
שפּיעלט מען די שעהנסטע פיעסע פון גאנצען יאהר:
"דער רויטער זונטאג"
אלע קלאסען וועלען קומען זעהען אין ליריק טהעאטער דעם רויטען זונטאג געדענקט אז מר. און מרס ווייסמאן מיט מאדאם בלאק האבען דארט די שענסטע און ליעבסטע ראלען.

אבער'ס
כשר
רעסטאראנט
168 קווין סט. וו.
נעבען סימקאָ סטריט

סערווירט יעדען טאג פון 6 אוהר מארגענס ביז שפּעט אין דער נאכט
רעגולאר ברעקפעסט, דינערס און סאפּערס—(מילכיגע און פליישיגע)
ספּעציעלע אויפמערקזאמקייט צו באנקעטען און טהעאטער פארטיעס.

ענגלאנד וויל ניט שפּייזען די דייטשע סאלדאטען אין פוילען

לאנדאן, פעבר. 7

דער אויסלענדישער אפיס האט היינט פערעפענטליכט א קארעספאנדענץ בנוגע א פארגעשלאגענעם פלאן צו העלפען פוילען.

אין איין בריעף ענטפערט סער עדווארד גריי דעם פארזיצענדען פון דער בעלגישער הילפס קאמיסיאן, מר. האאווער, דאס אזוי ווי עס זיינען פאראן צו פיעל בעווייזע אז די דייטשען און עסטרייכער מאכען שטענדיג רעקוויזיציאָנען אין פוילען, דאס הייסט זיי פערכאפּען עסענווארג ווי אויך בהמות פאר'ן מיליטער קיין דייטשלאנד, האט ער, סער עדווארד גריי, דארום מורא דאס עס וועט זיין פאר איהם אונמעגליך צו מאכען אירגענד וועלכע אראנזשמאן צו העלפען פוילען, סיידען די דייטשע און עסטרייכישע רעגירונגען וועלען פערביעטען דעם עקספּארט פון עסענווארג פון רוסיש פוילען און וועלען אויך גאראנטירען דאס די ארמייען וואס ווערען אין פוילען געהאלטען וועלען ניט אויסגעהאלטען ווערען און געשפייזט פון פוילישע פּיה.

א טעלעגראמע איז געשיקט געוואָרען צו פּרעמיער אסקוויטה פון שיקאגא אין נאמען פון ארגאניזאציאנען וועלכע צעהלען פינף מיליאָן אמעריקאנער בירגער און רעפּרעזענטירען פיער מיליאָן פּויליש רעדענדע איינוואוינער פון די פעראייניגטע שטאאטען. דיזע טעלעגראמע האט געפאדערט אז די רעגירונג זאל אויפהויבען די בלאקאדע אויף שיפען וואס פיהרען עסענווארג מיט קליידער אין די געגענדען פון פוילען וואס האבען געליטען פון דער מלחמה.

פּרעמיער אסקוויטה אין זיין ענטפער אויף דיזער טעלעגראמע, זאָגט דאס די רעגירונג האלט אין בעטראכטען די פּראגע צוזאַממען מיט דער פראנצויזישער רעגירונג, זיי זעהען אבער פאר זיך בעווייזע וועלכע בעשולדיגען דאס ניט נאר פעהלט איצט אין פוילען לעבענס מיטעל א דאנק דעם וואס די דייטשען האבען סיסטעמאטיש קאנפיסקירט און ארויסגעפיהרט פּיה, ינט נאר דאס נאר אפילו איצט ווען די לאגע איז אזוי שוידערליך, ווען די נויט איז אזוי מורא'דיג גרויס, אפילו איצט נעהמט אן דער זעלבער פּראצעס פון רויב און גזילה.

דער פּרעמיער זאָגט דאן ווייטער דאס עס קאן זעהר מעגליך זיין אז אויב מען וועט אבשטעלען דעם עקספּארט און מען וועט אומקעהרען די געריבטע בהמות וואס די דייטשען און עסטרייכער האבען גערויבט וועט שוין קיין סכנה ניט זיין אז זיי וועלען ליידען הונגער און עס קאן זיין אז מען וועט דאן דארפען זעהר ווייניג ברייינגען עסען מעבר לים און פילייכט גאר ניט דארפען.

ער ראטה דארום דאס דער ערשטער שריט אין די אינטערעסען פון פוילען דארף זיין עס זאל זיך גרינדען אן ארגאניזאציאן אויפ'ן ארט צו קאנטראלירען דעם פּיה שטאנד און קריעגען פון די דייטשע און עסטרייכישע רעגירונגען א גאראנטיע אז יעדער פון די ציווילע איינוואוינער זאל קריעגען א געוויסע פּארציאָן, און דאס זאלען די צוויי רעגירונגען געבען ביז זיי וועלען האבען צוריק געקעהרט אלעס וואס זיי האבען פון דער בעפעלקערונג גערויבט אין לעבענס מיטעל.

ווייכטיג פיר טאראנטער

די זיכערסטע הילף פאר קאפּ שמערצען און נערוועזקייט איז אויסצובעסערען די זעהונגס קראפט ווען ס. ראבקין, דער אלטער פּראקטיקער אין פהיזיקאל אפּטיקס וועט אויסבעסערען אייערע אויגען מיט פּאסענדע גלעזער וועט איהר זיכער געהאלפען ווערען. 12 יאָהר אין טאראנטא בעוואוסט אלעם א ספּעציאליסט אין אונטערזוכען אויגען, און אין צופּאסען ברילען.

גלעזער פון $1,00 און העכער
צופרידענהייט גאראנטירט
ס. ראבקין
אויגען ספּעציאליסט 660 באטהורסט סט.
קארנער הארבארד, טעלעפאן קאלעדזש 1270
אפיס שטונדען ביז 9 אוהר אבענדס און ביי אפּאָינטמענטס.

עסטרייכער היברו לידיס אייד סאסייטי
טהעאטער נאכט
— ליריק טהעאטער —
מיטוואָך דעם 9 פעב.
טיקעטס וועלען פערקויפט ווערען צו 10 און 15 סענט.
טיקעטס צו בעקומען אין ליריק טהעאטער אדער בא מר. פראגער קארנער עלם און עליזאבעט סטריט.

פערלאנגט

פערלאנגט מענער צו לערנען דעם בארבער טרייד. עס פאָדערען זיך איינינע וואָכען בלויז. שטעלע גאראנטירט. טולס פריי. שרייבט פאר א קאטאלאג און איינצעלהייטען היינט. מאלער בארבער קאלעדזש 221 קווין איסט, טאראנטא.

The Moler Barber College
221a QUEEN STREET EAST

LOEW'S YONGE ST. THEATRE
אונאונטערבראכענע פארשטעל.
12 מיטאג ביז 11 נאכמיטאג
דיזע וואך הערי בריען דער באנדיט קענגערו און פאלקנער אלעקזאנדרא און קאקעט די מאסטער מאויו. דאט און דאש סארא בערנארד לאנדרי ברידער

ROYAL ALEXANDRA
עס ווערט געשפּיעלט א גאנצע וואך
"א נאכט פריהער"
"The Night Before"
א פאמיליען קאמעדיע געשריבען און פארגעשטעלט פון
הערי לאודער
מאטינעע, מיטוואך און שבת 50 סענט
פרייזען אווענדס 50, סענט ביז $1,50
ביז $1,00

HIPPODROMME
City Hall Square
אונאונטערבראכענע פארשטעלונג
דזשעססיע סטערלינג'ס שאטישע היילענדערס
ליערער, וויצען און טענץ.
וואוד, מעלוויל און פיליפּס
א פּרעליכער מעלאנזש פון וואדעוויל ספּעציאליטעטן.
דזשאהן לעקלער
קאמישער קונצען מאכער דעמארעסט און קאללעט מוזיקאלישער מעלאנזש
בריידער גוטס און סאטעלל א וואריעטי גריעט לעראי און קא.
"דער אנטלאפענער ארטיסט".
ואחרון אחרון חביב א ספּעציעלעס פילם בילד דער בעריהמטער ראמאן פון רופּערט היוז אין
"וואס וועט די וועלט זאגען?"
בילדער מיט דער גרויסער שוישפּיעלער'ן מאדאם פּעטראווא.

MEET ME AT THE FIRESIDE **Strand** YONGE NEAR KING
CONTINUOUS 10 AM TO 11 PM MATS 5-10¢ EVES 5-10-15¢
מאנטאג, דינסטאג און מיטוואך
"די זינד פון א מוטטער"
מיט אנניטא סטיוארט און ערל וויליאם
אין 5 טהיילען
ראמע פון טאממי אטקינס
פּאטהי מלחמה נייעס
די שרפה פון פּארלאמענט.
סימפאני מוזיק טעגליך
מעזאניני סיטס רעזערווירט ביי טעלעפאן מיין 8345

GLOBE THEATRE
קווין סטריט וועסט אנטקעגען טאראולי
מאנטאג, דינסטאג, מיטוואך
פעברואר דעם 7-8-9
ביי'ם אויסגוס
מיט פלארענס ריעד און אנדערע סטארס לאכעדיגע קאמעדיעס און אנדערע פּיקטשורס
מאטינעע: 5 סענט און 10 סענט

פּלאמבינג
מיט לייכטע אפּצאלונגען
ווערט געמאכט ביי אייער פריינד
מ. לאיעווסקי
10 דיארסע סטריט
פאן קא׳ 7747.

מ. טישלער
פּלאמבער
ווינשט אייך בעקאנט צו מאכען, דאס ער וואהנט יעצט אין
1 ארטהור סטריט
טעלעפאן קאלעד'ש 1276.
פּלאמבינג היטינג און גאז פּיטינג פּינקטליך געמאכט.

די טאראנטא עלעקטריק סופּליי קא.

מאכט אלערליי עלעקטרישע ארבייט, צו פאר די טאראנטא עלעקטריק צו פאר די היידרא עלעקטריק און רעפּערינג צו די ביליגסטע פרייזען.

טעלעפאנירט מר. קאמין דעם אידישען מענעדזשער ארעלייד 3527 אדער ארעלייד 2223.

אדרעס 95 קווין סט. וועסט אדער 509 קווין סטריט וועסט.

אויך פערקויפען מיר אלערליי עלעקטרישע פיקטשורס און סופּליים אין לעמפּ לאך צו די ביליגסטע פרייזען. האנדעלט מיט אונז און איהר וועט זיין צופריעדען אלע ארבייט איז גאראנטירט ביי די קאמפּאניע.

THE TORONTO ELECTRIC SUPPLY CO.
92 QUEEN STREET WEST
Tel. Adelaide 3527
Manager's Residence 509 Queen St. W.
Phon Adei. 2223